

Свечано обиљежавање 122. рођендана Гимназије

ДАН ШКОЛЕ – 122. СТРАНА НАШЕ КЊИГЕ

Дан школе обиљежен је свечаним програмом, колективном изложбом ликовних радова ученика, 24. издањем „Гласа Гимназије“ и јавним часом о историјату школе

Школски лист „Глас Гимназије“ изашао је из штампе 15. новембра 2023. године. Уреднице су биле професорице француског и латинског језика Адела Дркић и Ивана Клачар.

Приређена је колективна изложба ученичких радова у холу Гимназије, 17. новембра 2023. године. На изложби су учествовали чланови

ликовне секције: Василија Лекковић, Милица Јеловац, Александра Мрдаковић, Нађа Јелић, Алма Дурутлић, Софија Кнежевић, Матија Цупара, Маша Лончар, Ивана Живковић и Петар Живковић. Организаторка и координаторка изложбе била је професорица Жаклина Мрдовић.

Професорица Љиљана Бајчетић одржала је у школској библиотеци 23. новембра 2023. године јавни час

посвећен историјату наше школе. Предавање је било намијењено ученицима првог разреда и представницима Савјета родитеља.

У петак, 17. новембра 2023. године, свечаним програмом прославили 122. рођендан наше гимназије. Била нам је част да угостимо представнике Министарства просвјете,

науке и иновација: начелника за средње образовање Слободана Савовића и генералног директора Директората за образовање припадника мањинских народа и других мањинских националних заједница Сафета Калача. Својим присуством наш посебан дан увеличали су и предсједник Општине Пљевља др Дарио Вранеш, предсједница Скупштине општине Пљевља Јована Тошић, врши-

лац дужности секретара Секретаријата за културу, социјална и друга питања Сања Ђондовић, вршилац дужности секретара Секретаријата за спорт и младе Милица Секулић, вјерски великодостојници, руководиоци и репрезенти најзначајнијих државних и локалних институција и компанија, директори школа из нашег града, чланови Школског одбора, представници Савјета родитеља и Ђачког парламента,

бивши и садашњи професори Гимназије и друге угледне званице.

Свечани програм припремили су ученици Дуња Сокић, Сергеј Лаушевић, Емина Златанић, Асја Драгашевић, Алекса Кнегињић, Харун Авдовић, Милица Лончар и Раде Ђондовић. Идејни концепт, одабир књижевних одломака, припрему и реализацију свечаног програма дугујемо професорицама Невени Томић и Сањи Голубовић. Ориги-

налан сценарио и презентацију припремила је про-

фесорица Адела Дркић.

Упућујемо захвалност професорима Јелени Вуковић, Љиљани Раневски, Ивани Клачар и Горану Марјановићу, техничком особљу школе и ученицима Ивани Миликић, Јани Томчић, Самији Турсумовић, Анђели Лончар, Јелени Вуковић, Немањи Церовићу, Павлу Булатовићу, Павлу Цвијовићу, Алекси Бошковићу и Јанку Поповићу. Захваљујемо и РТВ Пљевља за константну медијску подршку. Посебну захвалност за учешће у свечаном програму дугујемо Градском мјешовитом хору на челу са професором Петром Јокићем.

Адела Дркић

Сарагња са родишељима и локалном заједницом

ЛУЧА СПОЗНАЈЕ

За гимназијалце приређено предавање о Његошу

У препуној Свечаној сали, на иницијативу Ученичког парламента, 27. новембра 2023. године приређено је предавање о Петру II Петровићу Његошу, његовом животу, опусу, књижевним и филозофским виђењима и поезији којом је – како смо на предавању могли да чујемо – народно и традиционално уздиго до нивоа свјетског и универзалног. Предавање је припремила и одржала госпођа Софија Јеловац, професорица филозофије и виша библиотекарка у Народној библиотеци „Стеван Самарџић“,

али и мајка двоје наших ученика.

Узвишеност и љепота спознаје, необјашњиви стваралачки акт умјетничког генија, дуалитет и борба између луче и таме, комплексан однос према Оријенту, безгранично царство поезије, тешко бреме младог владоаца и дубоке везе са Декартовом и Кантовом филозофијом чине тежиште веома надахнутог излагања које су наши ученици имали прилику да одслушају.

Осим што смо веома пригодно обиљежили Његошев

дан, на овај начин смо такође остварили изразито садржајну сарадњу са локалном заједницом и њеним установама и промовисали концепт што снажнијег укључивања родитеља у школске активности.

Поред ученика, предавању су присуствовале и професорице Љиљана Бајчетић, Тања Драгашевић и Адела Дркић.

Захваљујемо госпођи Софији Јеловац на времену издвојеном за наше ученике и знању које им је несебично пренијела.

Адела Дркић

Још једно стабло свјетлости

МАТУРАНТСКО СТАБЛО, УСПОМЕНА ЗА БУДУЋНОСТ

Мјесто на којем смо посадили дрво представља једну од жижних тачака Пљеваља

У сриједу, 12. јуна 2024. године, представници одјељења четвртог разреда завршили су још једну матурантску активност. Уз подршку својих одјељењских старјешина Невене Томић, Аделе Дркић, Елвире Хростовине и Јелене Вуковић, посадили су стабло јавора у парку поред Паметног језера.

Овогодишња акција садње има карактеристике малог јубилеја, јер је први пут изведена 2020. године, на иницијативу тадашње директорике Гимназије Љиљане Бајчетић. Поздрављајући учеснике, професорица Бајчетић је подсетила да цивилизација почиње оснивањем градова: „Од тада до данас, урбаност је значила и бригу о зеленим површинама, како би грађевине добиле душу и биле по мјери човека. Мјесто на којем смо данас посадили дрво представља једну од жижних тачака Пљеваља. Овај простор, који је крајем XIX и почетком XX вијека припадао војном логору аустроугарске војске, има културно-историјски значај и свједочи о сусрету цивилизација. Гимназија, као један

од симбола Пљеваља, акцијом садње матурантског стабла сублимира аспекте културног, урбаног и природног. Наши матуранти остављају овдје дио себе, уписују још једну лијепу успомену у овај простор, лично сјећање и колективно памћење. Стабло јавора симболизује магију стварања, а ми поручујемо да је све могуће када вјерујете у себе и своју Гимназију.“

Матуранткиња Наташа Петровић изразила је задовољство

указаном приликом да на овај посебан начин генерација обиљежи завршетак гимназијског школовања: „Ово стабло симбол је нашег пријатељства, истрајности и великог труда, срце ми је пуно данас.“

Захваљујемо руководиоцу РЈ „Зеленило“ Горану Лаковићу и секретару Секретаријата за комунално-стамбене послове Општине Пљевља Вулу Мацановићу за донацију стабла и подршку.

Љиљана Бајчетић

УНАПРЕЂЕЊЕ ЗА ПРОФЕСОРИЦЕ БАЈИЋ И РАНЕВСКИ

Професорице Јелена Бајић и Љиљана Раневски 2024. године унапријеђене су у звање наставника-савјетника.

РГГ

Знање је уистину чуло вида

ПРИЗНАЊА НАЈУСПЈЕШНИЈИМ НА ОЛИМПИЈАДИ ЗНАЊА

Наука не познаје земљу, јер знање припада чо-
вјечанству и оно је бакља која обасјава свијет
(Луј Пастер)

У просторијама Ректората Универзитета Црне Горе, 17. јуна 2024. године свечано су додијелена признања најуспјешнијим такмичарима на Олимпијади знања.

- Из наше школе награђене су Наташа Петровић, Нађа Станић и Зара Дељковић. Оне су на Олимпијади знања 2024 оствариле следеће резултате:
- **Наташа Петровић** (биологија, четврти разред) друга награда и треће мјесто;
- **Нађа Станић** (биологија, први разред) трећа награда и друго мјесто;
- **Зара Дељковић** (физика, први разред) трећа награда и прво мјесто.

Иза сваког успјеха стоји предан рад, а овом успјеху су допринијели ментори, професори: Тања Драгашевић, Весна Кастратовић и Љубисав Боричић. Талентовани

Наташа Петровић и Нађа Станић са професорицом Тањом Драгашевић

ученици наше школе знањем остварују постављене циљеве, промовишу своју школу и заједницу, дајући примјер генерацијама које долазе.

РГГ

Подршка квалитетном образовању

ПРЕДСЈЕДНИК ОПШТИНЕ ПЉЕВЉА У ПОСЈЕТИ ГИМНАЗИЈИ

Предсједник Општине Пљевља др Дарио Вранеш, заједно са сарадницима, посетио је 27. марта 2024. године нашу школу. Сврха посјете је била уручивање лаптоп рачунара ученицима Емилији Марић и Огњену Вранешу за сјајне резултате остварене на Међународном такмичењу из информатике „ИНФОС“.

Емилија и Огњен, као и њихова менторка на поменутом такмичењу, професорица информатике Мирка Попадић, изразили су велику захвалност предсједнику Општине на овом изузетно вриједном поклону, који ће

им умногоме олакшати даље учење и напредовање.

Први човек нашег града исказао је жељу да Емилија и Огњен, али и сви други гимназијалци, својим знањем, талентима, трудом и континуираним улагањем у сопствено образовање наставе да у најљепшем могућем свијетлу представљају Пљевља и Пљеваљску гимназију.

У разговору са предсједником Вранешом, директорица Грујић истакла је неизмјеран значај подршке локалне администрације Гимназији. Директорица је казала да квалитет образовања директно

зависи од сталног улагања и промоције. Имајући то у виду, директорица Грујић уручила је предсједнику Општине захвалницу за новчане донације којима је несебич-

но помогао наш рад. У оквиру своје посјете, предсједник је обишао и радове на адаптацији Свечане сале.

Адела Дркић

Својој гимназији

„ЧИКОМ“ И „УНИРЕКС“ ПОКЛОНИЛИ ГИМНАЗИЈИ КЊИГЕ

Директор компаније „Чиком“ Владан Табаш поклонио је библиотеци наше школе, у сарадњи са директором издавачке куће „Унирекс“ Марком Брајковићем, лектуре у вриједности од 3.328 евра.

Тридесет година од оснивања компаније „Чиком“, једне од водећих у Црној Гори у области информатичког инжењеринга и консалтинга, био је и сјајан повод за ванредно вриједан поклон, којим је знатно обогатио књижни фонд Гимназије.

И црногорска реномирана издавачка кућа „Унирекс“ прославила је 55. годишњицу постојања, а поноси се и

скоро дводеценијском акцијом „Књигом против дроге – књиге у библиотеке“. За ову племениту акцију намијење-

на су антологијска дјела домаћих и свјетских аутора.

Изузетно цијенимо овај друштвено одговоран гест и упућујемо захвалност донаторима, који су препознали огроман значај књиге за заједницу у цјелини и потрудили се да љепоту писане ријечи приближе млађим генерацијама и дјеци школског узраста.

Посебну захвалност дугујемо некадашњем нашем сјајном гимназијалцу, господину Владану Табашу.

РГГ

Квалитет никад није случајност

СВЕЧАНИ ПРИЈЕМ ЗА УЧЕНИКЕ ПРВОГ РАЗРЕДА

У Свечаној сали Гимназије приређен пријем за ученике првог разреда

У понедељак, 2. септембра 2024. године, у Свечаној сали Гимназије приређен је пријем за ученике првог разреда. На почетку, новим гимназијалцима се обратила директорица Божана Грујић, истичући притом да ученици увијек треба да буду свјесни друштвеног значаја, квалитета и традиције наше школе који непрекидно трају 123 године. Уз најбоље жеље за напредовање у учењу, директорица је ученицима првог разреда казала и ово: „Највећи амбасадори наше школе су наши ученици, бивши и садашњи, и ми смо

на њих и на њихове резултате изузетно поносни. Оцјене јесу важне, али оцјена без знања не значи ништа. Трудите се, поштујте једни друге, поштујте своје наставнике и ненаставно особље и задобићете поштовање. Ова школа је ва-

ша друга кућа.“

Затим је услиједило представљање наставника – чланова одјељењских вијешта првог разреда. Наставници су такође пожељели новим гимназијалцима топлу добродошлицу и пуно успјеха.

Јелена Јапунчић, Ана Грујић и Нађа Станић, ученице другог разреда, и Дуња Сокић, ученица четвртог разреда, заједно са професорицом Невеном Томић, упечатљиво су кроз антологијску музику, свремене стихове и ефектан опис могућности које наша школа нуди дочарале све предности гимназијског образовања.

На крају свечаног пријема одјељењске старјешине првог разреда – Невена Томић, Елвира Хростовина и Мирјана Деспотовић извршиле су прозивку ученика за први час одјељењске заједнице.

Адела Дркић

Пријатељи Гимназије

ВРИЈЕДАН ПОКЛОН ЗА ГИМНАЗИЈУ

Господин Милош Гачевић, мастер теолог и музејски документариста у Завичајном музеју Пљевља, поклонио је нашој школи штампач у боји.

Сваки појединац успјешан у свом послу и животном позиву увијек настоји да допринесе бољитку заједнице унутар које живи и ради, са нарочитим акцентом на оне сегменте заједнице који детерминишу њену будућност.

Цијенећи важност овог племенитог геста, Гимназија упућује велику захвалност господину Гачевићу на вриједном поклону, који ће умногоме побољшати и унаприједити рад наше установе.

РГГ

У змајевом и нијезу

ЦРНОГОРСКО-КИНЕСКИ МОСТ ПРИЈАТЕЉСТВА

Можемо слободно рећи да смо десет дана живјеле „кинески сан“ и овим путем желимо посебно да захвалимо министарки Анђели Јакшић-Стојановић и Министарству просвјете, науке и иновација на указаној прилици да упознамо образовни систем и културу кинеског народа

Делегација Министарства просвјете, науке и иновација Црне Горе боравила је од 7. до 16. маја ове године у студијској посјети Кини, у оквиру пројекта „Кинески мост“ који наше министарство реализује у сарадњи са Амбасадом Народне Републике Кине у Црној Гори и кинеским министарством образовања. Делегацију су предводили државни секретар Драган Бојовић и секретар ресорног министарства Марко Шљукић. Делегацију је чинило и осам професора из црногорских школа и три представника Универзитета Доња Горица. У делегацији су биле професорице из Гимназије – Наташа Цмиљанић и Мирка Попадић.

Студијска посјета започела је доласком на Пекиншки универзитет, гдје смо одмах могли видјети спој традиције и модерне технологије у настави. Док су у једној просторији ученици умјетничких смјерова чекићем ковали посуде од гвожђа или природним бојама дизајнирали текстил, у другој дијелу у млади будући инжењери до детаља пројектовали грађевине најсавременијим софтвером. Импресионаран податак да универзитетска библиотека посједује преко три милиона штампаних књига.

У кинеском образовном систему много пажње се посвећује практичном раду и при томе се користе елементи традиције. Спој традиције, врхунске технологије и националне музике доводи њихове креације до савршенства. Посјетили смо Центар за учење страних језика и Институт „Конфуције“. Конфуцијев институт већ има сарадњу са нашом државом, а та сарадња ће се наставити и подићи и на виши ниво у будућности.

Посјетили смо и школу за дјецу са оштећеним видом и слухом. Ученици су нам у знак добродошлице припремили приредбу која је на нас оставила веома емотиван утисак. Пјевали су пјесме на кинеском и енглеском језику, користећи традиционалне и класичне инструменте. Примјетили смо да је школа снабђена свим помоћним средствима и уређајима за дјецу са посебним обра-

зовним потребама. Свуда су зидовима су њихови радови. Користе најмодернија средства са Брајевом азбуком и најсавременије апарате за дјецу са оштећеним слухом. Такође, веома развијају еколошку свијест, тако да су зидови попуњени паноима који подстичу на штедњу воде и коришћење бицикала и ау-

сантних школа је Експериментална основна школа у Хангжоу. Школа се налази на огромном простору који садржи парк и врт које ученици одржавају. Школа посједује неколико спортских игралишта и има око 1500 ученика који, поред изучавања редовног градива, кувају, раде у врту и воћњаку

и ми као странци осјећали смо се веома безбједно.

Обишли смо и све важне знаменитости Пекинга и Хангжоу. Из Пекинга су Кинеским царством владала 34 цара и за собом оставили комплексе царских палата као доказ живописне прошлости и снаге државе кроз вијекове. Ми смо обишли Љетну палату, Небе-

на 15-ак километара од Пекинга. У њој се може видјети најлепши и најбоље очуван царски парк, безброј грациозних пејзажа, изванредни умјетнички предмети и прелијепе грађевине. Грађена је са прекидима од III до XX вијека.

Небески храм је још један од симбола царске моћи.

Саграђен је 1420. године и служио је као мјесто на којем су се жртве приносили небу. Сјеверни дио храма, у оквиру зида који га окружује, има полу-кржну облик симболишући небо, док је јужни дио у облику квадрата и представља земљу.

Кинески зид је широм свијета познат као најдужа, највећа и најграндиознија грађевина направљена људском руком. Зид заправо представља линијарну грађевину сачињену од камена, опеке, земље, дрвета и других материјала која повезује серију војних

утврђења. Простире се у правцу исток–запад историјском сјеверном границом некадашњег Кинеског царства, односно од степа Средње Азије све до Жутог мора. Вишемиленијумска историја, више милиона радника и више хиљада оних који су своје животе утиснули у изградњу на најбољи начин осликава традицију и насљеђе читавог кинеског народа. Велики кинески зид је оличење карак-

У Хангжоу смо обишли предивно Западно језеро и национални парк Сиси Ветланд, гдје смо имали прилику да погледамо фасцинантан шоу на отвореном са преко стотину учесника, који ће нам заувјек остати у сјећању. Домаћини су нам уприличили и војњу бродичем по језеру. Обишли смо Културни центар и музеј а посјетили смо и Универзитетски центар, гдје смо ручали у студентској менизи са студентима.

У Шангају смо се најмање задржали, али и за то кратко вријеме смо видјели да је то величанствен град – град будућности. Шангај је спој Истока и Запада, мјесто гдје класична европска здања смјењују традиционална кинеска. Називи „Бисер Оријента“, „Модерни Њујорк“ и „Париз Истока“ сасвим му одговарају. Били смо на најпопуларнијем градском шеталишту, на западној страни града, уз ријеку Хуангпу, тзв. Бунд. Са Бунда смо имали савршен поглед на Пудонг, кинески Вол стрит, гдје се налази стотине компанија и банака, затим ТВ торањ који доминира простором, као и Шангајски торањ (632 м) који је друга највиша грађевина на свијету.

На овом путовању стекле смо нова пријатељства, првенствено са члановима наше делегације који су својим професионалним, али и пријатељским односом допринјели да студијска посјета добије пуни смисао. Поред њих, упознале смо дивне пријатеље у Кини са којима смо остале у контакту. Можемо слободно рећи да смо десет дана живјеле „кинески сан“ и овим путем желимо посебно да захвалимо министарки Анђели Јакшић-Стојановић и Министарству просвјете, науке и иновација на препознатом вишегодишњем раду, труду и залагању, као и на указаној прилици да упознамо образовни систем и културу кинеског народа. Указали су нам велику част! Наравно, велику захвалност дугујемо и нашим домаћинима.

Наташа Цмиљанић и Мирка Попадић

томобила на струју. Свуда су постављене канте за сепаратни отпад.

На улицама Пекинга паркирани су бицикли које можете узети, возити, и када вам више нису потребни, оставити их на неком од паркинга мјеста. На тај начин покушавају да смање фреквенцију саобраћаја, а самим тим и загађеност ваздуха. Колико чувају природу, види се по томе колико је свако дрво и свака биљка на улици заштићена од спољних фактора. Гдје год је било могуће, посадили су дрвореде и цвијеће.

На Учитељском факултету присуствовали смо часу калиграфије. Од студената смо добили поклоне – украсне тањире, привјеске и разне играчке – које су сами израдили у оквиру редовне наставе. Импресиивно је са колико стрпљења и љубави приступају било којем послу. Јасно је зашто су као народ стрпљиви и благи. Од најранијег узраста код дјеце развијају те врлине. На улазу у све школе имају обезбјеђење. У Хангжоу смо посјетили и бизнис центар „Galaxy International Business Community“, гдје смо имали прилику да видимо предузетничке идеје студената и присуствујемо предавању професорице која је мастер дизајна. Једна од посебно интерере-

и уче разне занате. Посјеђују и предузетнички кутак у којем се могу купити њихови радови. Имају сваки дан час физичког васпитања. Као страни језик уче енглески. Умјесто школског звона, након 40-минутног часа чује се музика. Учионице су технички опремљене у складу са потребама. У одјељењу је по 40 ђака.

У Хангжоу смо обишли и Креативни центар, гдје смо са нашим домаћинима на посебан начин размијенили поруке пријатељства и подршке помоћу слике и ријечи.

Љубазни домаћини су се потрудили да се лијепо осјећамо сваког тренутка нашег боравка у Кини. У свим институцијама које смо посјетили на бимовима и дисплејима чекала нас је поздравна порука на нашем и кинеском језику. Боравили смо у најбољим хотелима и посјећивали најбоље ресторане. Кина је веома уређена земља

ски храм, Забрањени град и Олимпијски парк. Обишли смо и Кинески зид, једно од седам свјетских чуда новог свијета и Гробницу Минг коју су саградили цареви истоимене династије.

Забрањени град је најпознатији и најбоље очуван царски град на свијету. Комплекс је смјештен у самом центру Пекинга и био је упориште царева за вријеме владавине династија Минг и Ђинг. Данас комплекс но-

си назив „Палата музеј“ и покрива цијелу сјеверну половину градског трга Тјенанмен. Љетна палата се налази

тера људи древне, али и савремене Кине. За улазак у већину ових знаменитости потребан је пасош и врши се провјера лица и ствари.

Подршка квалитетном образовању

НАШИ УЧЕНИЦИ И ПРОФЕСОРИ НА ПРИЈЕМУ КОД МИНИСТАРКЕ ПРОСВЈЕТЕ, НАУКЕ И ИНОВАЦИЈА

У понедељак, 19. фебруара 2024. године, министарка просвјете, науке и иновација проф. др Анђела Јакшић-Стојановић уприличила је пријем за гимназијалце Емилију Марић, Елену Гачевић и Огњена Вранеша и њихове менторке – професорице Мирку Попадић и Наташу Цмиљанић. Повод за пријем је био најбољи могући – сјајни резултати на међународним такмичењима. Емилија и Огњен су на Међународном такмичењу талентованих ученика из информатике „ИНФОС 2023“ освојили прво мјесто, док је Елена на Међународној онлајн олимпијади из руског као страног језика освојила друго мјесто.

Почаствовани овим гестом, којим се недвосмислено показује помно интересовање и искрено поштовање према залагању наших ученика и професора, са задовољством смо се одазвали позиву. У веома пријатној атмосфери, разговарали смо о успјесима на такмичењима, али и о актуелним темама из области образовања.

Министарка је изразила увјерење да ће гимназијалци и даље вриједно радити, учити и такмичити се, нагласивши да се труд увијек исплати. Као награду за постигнуте резултате, али и као додатни подстрек за даље напредовање, ученици су добили паметне сатове.

Мирка Попадић

Многе ли ње чекају побјеге

ПРВО МЈЕСТО НА КОНКУРСУ ПОВОДОМ ОБИЉЕЖАВАЊА ЊЕГОШЕВОГ ДАНА

Василија Лековић освојила је школске 2023/2024. године прво мјесто на ликовно-литерарном конкурс који је Народна библиотека „Стеван Самарцић“ расписала поводом обиљежавања Његошевог дана. Њен изузетан умјетнички таленат и обиље креативности донијели су јој заслужено признање.

На ликовном конкурс су своје радове представиле и Маша Лончар и Аница Перуничкић.

РГГ

Конкурентност у европској арени

ЗАПАЖЕН НАСТУП „EDUMEDIC“ НА ПРЕДУЗЕТНИЧКОМ ФЕСТИВАЛУ „GEN-E 2024“ У ИТАЛИЈИ

Ученица Нађа Станић у веома јакој конкуренцији ушла у ужи избор за међународну награду „JA Alumni Leadership Award“

Од 2. до 5. јула 2024. године, у Катанији (Италија), у организацији мреже „Junior Achievement Europe“, одржан је „GEN-E Company of the Year Competition“, један од највећих предузетничких фестивала у Европи. У питању је такмичење ученичких компанија, које је овај пут окупило преко хиљаду младих предузетника, наставника и професора, међународних пословних партнера и креатора међународних политика и стратегија на пољу развоја пословних идеја, иновација и предузетничког духа младих из 40 земаља ЈА Европе.

GEN-E у оквиру такмичења „Company of the Year Competition“ комбинује два велика европска надметања у предузетништву за националне побједнике ученичких компанија (средњошколци) и ЈА Стартап програма (студенти). Структура такмичења обухвата активности слања компанијског извјештаја, интервјуа са стручним жиријем, сценских презентација и сајамског представљања ученичких компанија.

Претходним освајањем првог мјеста на националном такмичењу ученичка компанија „EDUMedic“, коју чине наше ученице Јелена Јапунчић, Нађа Станић, Зорана Попадић, Софија Голубовић и Ивана Живковић, а под менторством професорице Адисе Малагић, добила је прилику за учешће на овом такмичењу. Наше ученице су сцен-

ским наступом, приказом идеје и сајамским представљањем достојно репрезентовале своју школу, град и државу и заслужиле посебну пажњу чланова жирија и великог броја посјетилаца. Нађа Станић је у веома јакој конкуренцији ушла и у ужи избор за међународну награду „JA Alumni Leadership Award“.

Организација „Достигнућа младих у Црној Гори“, која реализује национално такмичење ученичких компанија, налази се на петој позицији према броју регистрованих ученичких компанија у Европи. Поносни смо што смо били дио тима који из године у годину остварује запажене резултате на међународним такмичењима из области пре-

дузетништва, пружајући тако младима широке могућности учешћа у бројним пројектима и афирмишући њихове потенцијале и таленте.

Желимо посебно да захвалимо нашим спонзорима и партнерима: председнику Општине Пљевља др Дарију Вранешу, Руднику

угља АД Пљевља и Канцеларији за спорт и младе Општине Пљевља на помоћи коју су нам пружили у реализацији нашег путовања у Италију. Председник Вранеш приредио је и пријем за побједнице овогодишњег националног такмичења ученичких компанија.

Адиса Малагић

Поешеса

ПОЕТСКИ ТАЛЕНАТ НАШЕ ТАЊЕ ЛАКЕТИЋ КРУНИСАН ПРВИМ МЈЕСТОМ

Наша ученица Тања Лакетић освојила је прво мјесто и титулу најбоље интерпретаторке ауторске поезије на другој финалној вечери манифестације „Афирмишимо младе књижевне ствараоце до 18 година“.

Манифестацију је у Тивту, 17. новембра 2023. године, уприличила Интернационална културна асоцијација „ИКА“. Тања се представила пјесмом „Давно прошло вријеме“. Њена менторка је била професорица Нада Рондовић, која руководи рецитаторском секцијом.

РГГ

Тим који њобјеђује

ПРВО И ТРЕЋЕ МЈЕСТО НА ДЕБАТНОМ ТАКМИЧЕЊУ „МИСЛИОНИЦА“

Дебатни тим наше школе у саставу: Тања Лакетић, Сергеј Лаушевић и Лазар Томић остварио је изузетан успјех, освојивши прво мјесто на дебатном такмичењу „Мислионица“ које се снима и приказује у продукцији РТЦГ.

Овај пројекат се реализује већ шест година заредом, а наши дебатели у финалу су побиједили представнике Гимназије „Панто Малишић“ из Бера. Тема финалне дебате била је: „Овај Дом сматра да се реформа образовања треба доминантно спровести кроз

промене општег закона о образовању.“ Наши ученици су наступили као опозиција, понудивши бољи план и мјере које би требало да поспјеше реформу образовања.

У појединачној конкуренцији наш Сергеј Лаушевић проглашен је трећим најбољим дебатером са освојених 350 поена, што је за само четири поена мање у односу на овогодишњег побједника.

Дебатни тим је припремала њихова менторка Маида Делић, професорица социологије.

Маида Делић

Ога радосији

ГИМНАЗИЈАЛЦИ НА ПУТУ ПО ЕВРОПИ

– Ученици су имали прилику да посјете три различите државе, да уоче заједничке карактеристике као посљедицу историјског развоја, али и да спознају разлике у култури и начину живота. – Својим понашањем и културом учинили су нас поносним и срећним. – У свим фазама организације и реализације екскурзије били су достојни имена Гимназије, прави репрезенти града и државе

Септембарске дане школске 2024/2025. године заувјек ће памтити ученици III и IV разреда Гимназије. Они су од 14. до 21. септембра боравили на матурској екскурзији предвиђеној наставним планом и програмом. Дуго очекивано путовање обухватало је следеће градове: Трст, Венецију, Верону, Падову, Грац, Братиславу и Беч. Послије опсежних и детаљних припрема, на екскурзију је отпутовао 101 ученик и седам професора. Вођа пута била је професорица Љиљана Бајчетић. О здрављу свих путника бринуо је др Раденко Царић, а медицински материјал обезбједили су Општа болница Пљевља и апотека „Хеба“. Организација је повјерена агенцији „Атлас Турс“, која је ангажовала два професионална водича.

Преко Никшића, Босне и Херцеговине и Хрватске, стигли смо у Трст, у недељу, 15. септембра. Уморни али знатижељни, шетали смо по чувеном тргу Понте Росо, посјетили православну Цркву Светог Спиридона и кућу велике трговачке породице Гопчевић из Херцег Новог. Могли смо осјетити спој романског, германског и словенског духа града и видјети оставштину његове богате, прије свега – трговачке традиције.

Током боравка у Италији били смо смјештени у љетовалишту Лидо ди Језоло. У понедељак, 16. септембра, посјетили смо Венецију: барокни Мост уздаха из XVIII вијека, Трг Светог Марка на којем се налази Базилика Светог Марка из XI вијека – примјер раскошне архитектуре и дизајна, Дуждева палата и чувени кафе „Флориан“ из 1720. године у чијој башти свира гудачки квартет. Имали смо јединствену прилику да видимо како изгледа Венеција у данима када киша и плима поплаве Трг, а градске службе успију да осигурају безбједно ходање туристима. Прошетали смо најпознатијим венецијанским мостом Ријалто на каналу Гранде, провозали се гондолом. Посјета Венецији била је мали културолошки шок. Сагласили смо се да је овдје, на једном мјесту, све: историја, култура, традиција и модерност. Венецији за-

иста одговара њен други назив: „La Serenissima“ (Пресвијетла).

У уторак, 17. септембра, посјетили смо Верону, „град љубави и опере“. Током вожње аутобусом посматрали смо педантно обрађене засаде винове лозе из које се добија познато вино „Соаве“. У Верони смо обишли познату арену из I вијека и централни градски трг Ербе на којем су куће, изграђене у различитим стиловима, торањ са сатовима из XII вијека и препознатљива фонтана. Са водичима смо посјетили Јулијину кућу у улици Виа Капело. Уживали смо у наступу уличних оперских умјетника. Верона је на нас оставила веома лијеп утисак, као истински романтично мјесто.

У току поподнева посјетили смо Падову, град у којем се налази познати универзитет основан 1222. године. Слушали смо о њеним знаменитостима на величанственом елипсастом тргу, највећем у Европи, Прато дела Вале. На њему се налази 90 статуа важних личности из историје Падове. Посјетили смо и Катедралу Светог Антонија из XIII вијека. Падова нас је за-

ти мирисе мора и далеких Алпа, испробати локалне специјалитете, а шарм Италије понијети као најљепшу успомену.

ке који имају у плану студијске архитектуре.

У четвртак, 19. септембра, посјетили смо дворца Шенбрун. Обилазак унутра-

цијалитетима и вечерњој слици Братиславе.

У петак, 20. септембра, напустили смо хотел и кренули у обилазак Беча. Пр-

ких знаменитости омогућио нам је да упознамо живописну архитектуру која свједочи о славној прошлости Монархије. Такође, увјерили смо се са колико пажње и посвећености модерна Аустрија чува своје раскошно културно благо. Постало нам је јасно због чега је Беч град културе, музичка пријестоница свијета и град који је више пута проглашаван најљепшим мјестом за живот.

Из Беча смо кренули у вечерњим часовима. Преко Мађарске и Србије, уз предаха на Златибору, стигли смо у Пљевља, у суботу, 21. септембра, у поподневним часовима.

Као најсложенији облик наставног процеса, екскурзија има вишезначни карактер. У себи сублимира научно-едукативну, културолошку, образовну и васпитну улогу. План и програм наше екскурзије конципиран је тако да садржи све наведене аспекте. Постављени циљеви реализовани су у потпуности. Ученици су имали прилику да посјете три различите државе, да уоче заједничке карактеристике као посљедицу историјског развоја, али и да спознају разлике у култури и начину живота. Обилазак знаменитости које су дио свјетске историјске баштине сигурно ће позитивно утицати на њихово знање, искуство, перцепцију свијета и себе у њему. Кроз дружење са вршњацима и наставницима стекли су нова пријатељства и вриједне животне успомене. Својим понашањем и културом учинили су нас поносним и срећним. У свим фазама организације и реализације екскурзије били су достојни имена Гимназије, прави репрезенти града и државе.

Финансијску подршку реализацији екскурзије пружили су: Одбор директора Рудника угља АД Пљевља, извршни директор Рудника угља АД Пљевља, РОТО-ТЕРМ ДОО Пљевља, Синдикална организација запослених ЕПЦГ – Калушићи, Пљевља. Упућујемо им захвалност за исказано разумијевање.

Љиљана Бајчетић

Сљедећег дана, на путу према Бечу, посјетили смо Грац. О историји овог града, познатог по универзитету из XVI вијека, слушали смо испред импозантног здања Ратхаус, данас градске скупштине. Прошетали смо до ријеке Муре на којој се налази невјероватни музеј савремене умјетности. Шетали смо центром који је

ва станица био је дворца Белведере из XVIII вијека. По неким мишљењима, он је најљепша барокна грађевина на свијету. Данас је претворен у музеј у којем се налази „Пољубац“, слика Густава Климта. Обишли смо и парк одакле се пружа импресиван поглед на Беч, по којем је дворца добио име. Након тога, у пјешачкој тури обишли смо центар града: зграду парламента Аустрије, Историјски и Природњачки музеј, масивни споменик царици Марији Терезији, палату Хофбург која је шест вијекова била сједиште Хабзбуршке монархије, Катедралу Светог Стефана чија је градња почела у XII, а завршена у XIX вијеку. Посебну пажњу привукла је њена архитектура, мјешавина стилова романтике, готике, ренесансе и класицизма. На крају ове дуге пјешачке туре била је зграда Бечке државне опере, изграђена у XIX вијеку, једна од најзначајнијих и најљепших у свијету. У њој се налази чувена Бечка филхармонија и одржава традиционални Новогодишњи концерт. У улици Марије Хилфер, познатој као „шоппинг центар на отвореном“, искористили смо слободно вријеме за ручак и куповину. Испробали смо Бечку шницлу, кобасице и чувену Сахер торту. Обилазак беч-

ва станица био је дворца Белведере из XVIII вијека. По неким мишљењима, он је најљепша барокна грађевина на свијету. Данас је претворен у музеј у којем се налази „Пољубац“, слика Густава Климта. Обишли смо и парк одакле се пружа импресиван поглед на Беч, по којем је дворца добио име. Након тога, у пјешачкој тури обишли смо центар града: зграду парламента Аустрије, Историјски и Природњачки музеј, масивни споменик царици Марији Терезији, палату Хофбург која је шест вијекова била сједиште Хабзбуршке монархије, Катедралу Светог Стефана чија је градња почела у XII, а завршена у XIX вијеку. Посебну пажњу привукла је њена архитектура, мјешавина стилова романтике, готике, ренесансе и класицизма. На крају ове дуге пјешачке туре била је зграда Бечке државне опере, изграђена у XIX вијеку, једна од најзначајнијих и најљепших у свијету. У њој се налази чувена Бечка филхармонија и одржава традиционални Новогодишњи концерт. У улици Марије Хилфер, познатој као „шоппинг центар на отвореном“, искористили смо слободно вријеме за ручак и куповину. Испробали смо Бечку шницлу, кобасице и чувену Сахер торту. Обилазак беч-

дивила својом аутентичношћу, а донекле и изненадила својом љепотом. Овим се завршила посјета Италији. За релативно кратко вријеме могли смо спознати због чега је Италија једна од најљепших и најпосјећенијих земаља на свијету, осјетити дух и дах њене богате историје и културе, удахну-

примјер очуваности фасада у многобројним стиловима, јединственој мјешавини италијанске, њемачке и словенске културе. Послије гужви на улицама Италије, својом тишином, љепотом архитектуре и природе, Грац нам је представљао лијепу освјежење. Посебан утисак оставио је на учени-

централном тргу видјели смо Роландову фонтану из XVI вијека, Стару вијећницу из XV вијека у којој је данас музеј. Шетњом кроз градско језгро примјетили смо бројне статуе занимљивих људи које Братислава дају посебан шарм. Слободно вријеме искористили смо за уживање у локалним спе-

Дани исцџњени иновацијама, личним развојем и подршком

ЈЕДИНСТВЕНО ИСКУСТВО НА ПРОГРАМУ „TECHGIRLS 2024“

Како је пут у Сједињене Америчке Државе обликовао мој професионални и лични развој

Учешће у програму „TechGirls 2024“ у Сједињеним Америчким Државама било је незаборавно искуство које је заувјек промијенило мој професионални и лични живот. Као ученица из Црне Горе, имала сам привилегију да проведем 23 дана истражујући могућности у областима науке, технологије, инжењеринга и математике (STEM), заједно са вршњакињама из цијелог свијета. Ово путовање није само проширило моје техничке вјештине, већ ми је дало и шансу да растем као личност, прилагођавам се новим културама, усвајам нова знања и развијам вриједна пријатељства.

Централни дио програма била је сарадња са универзитетом „Virginia Tech“, гдје смо у интензивном интерактивном кампу учили о најновијим технологијама, посјећивале истраживачке лабораторије и унапређивале своје вјештине кроз 38 сати стручне обуке. Курс је покривао широк спектар STEM области, а предавања и радионице побољшале су наше програмерске вјештине. Радиле смо на управљању пројектима и учили о примјенама биолошког ин-

жењеринга. Осим техничких знања, јачале смо и тимски дух и социјалне ком-

и развој у мултикултуралном окружењу. Сваке године, програм

петенције, што је било кључно за прилагодљивост

„TechGirls“ нуди четири различита курса: „EMMI“,

„ASUM“, „Rhythm“ и „Rivers“. Ја сам изабрала „EMMI“, курс посвећен биолошком инжењерингу. Похађање овог курса отворило ми је очи за огроман потенцијал који биолошко инжењерство има у будућности, посебно у комбинацији са технологијом. Научила сам основе модификације протеина, начине коришћења алата за њихово кодирање и визуализацију, те схватила колико су ове технике значајне за примјене у медицини, фармацији и индустрији хране.

Током десетодневног боравка у Вирџинији, радили смо и на групним научним пројектима, уз несебичну подршку универзитетских професора. Њихова посвећеност преношењу знања била је од непроцјењиве вриједности. Осим предавања о технологији, програм је обухватао и радионице о менталном здрављу и личном развоју, јер су организатори препознали важност бриге о менталном благостању, нарочито у захтјевном академском и професионалном окружењу.

Једна од ствари које ћу заувјек памтити били су говори у амфитеатру. Фан-

тастичан је осјећај када сједите заједно са дјевојкама из 37 различитих држава, хиљадама километара далеко од куће, и слушате предаваче који говоре о могућностима које наука и технологија пружају. То је био тренутак када сам заиста осјетила снагу заједнице жена у STEM-у и како, као младе дјевојке, заједно можемо промијенити свијет.

сам да припадам глобалној заједници дјевојака које желе боље сутра и које су спремне да се боре за то.

Након Вирџиније, отишла сам у Канзас-Сити, гдје сам провела пет дана као гошћа једне америчке породице. Ова посјета била је јединствена прилика да искушим свакодневни амерички живот и боље разумијем америчку културу. Моја домаћинска породица топло ме је дочекала и увела у свој свијет, омогућивши ми да обиђем знаменитости града и стекнем дубљи увид у америчке вриједности и стил живота. Један од најимпресивнијих тренутака био је обилазак најсавременије болнице, гдје сам разговарала са медицинским особљем. Видјела сам како користе најновије високо-технолошке алате за обезбеђивање врхунске медицинске његе, што ме је додатно мотивисало да размишљам о каријери у области технологије у медицини. Такође, посјетила сам истраживачке центре, гдје сам провела дан са биохемичарима који су нам показали своје лабораторије и методе истраживања.

Посљедњи дио мог путовања одвео ме је у Вашингтон. Посјетила сам НАСУ и Стејт департамент. Обилазак НАСЕ био је посебно значајан. Присуствовала сам презентацијама које су ми омогућиле дубљи увид у научна истраживања и напредне технологије најпознатије свјетске свемирске агенције. Сусрет са научницима који свакодневно помјерају границе људског знања био је заиста надахњујући. У том тренутку постала сам свјесна колико могућности имам пред собом и колико STEM отвара врата ка неvjероватним искуствима.

Тренутно радим на завршној фази овог програма, која укључује реализацију мог постпројекта у Црној Гори, како бих подијелила стечено знање са својим вршњацима. Сада више него икад вјерујем да млади треба да истражују нове прилике, буду храбри и вјерују у своје снове. Искуства попут програма „TechGirls“ могу промијенити поглед на свијет и отворити неограничене могућности. Моја порука за све младе дјевојке које желе да остваре своје циљеве у STEM-у је да буду истрајне и вјерују у себе. Посветите се ономе што волите, радите напорно и никада не одустајте, јер са страху, трудом и вјером у себе, можете постићи неvjероватне ствари.

Лејла Харбић, III

Осим што је ово путовање било прилика за едукацију, такође је било и прилика за упознавање различитих култура. Сваки слободан тренутак проводиле смо у разговору о својим интересовањима, традицијама и обичајима. Посебне интеркултуралне вечери омогућиле су нам да представимо своје земље кроз плес, ношње, музику и храну. Упознала сам дјевојке из цијелог свијета – од Африке и Азије, до Латинске Америке и Блиског Истока – и кроз њихове приче стекла дубље разумијевање глобалних перспектива. Различитости међу нама учиниле су наше везе снажнијим и дале нам простор да учимо једне од других. Дијелиле смо идеје о животним изазовима, успјесима и амбицијама. Кроз те разговоре, схватила сам колико су слични наши снови и наде, без обзира на то одакле долазимо. Осјећала

Вјештина јоворништва

НАШИ ДЕБАТЕРИ ВИЦЕШАМПИОНИ ЦРНЕ ГОРЕ

Први тим Гимназије „Танасије Пејатовић“ изгубио је финални дуел разликом 5 : 4

У Медреси „Мехмед Фатих“, од 26. до 28. априла 2024. године реализовано је државно такмичење у дебати. Учествовало је укупно 48 ученика распоређених у 16 екипа, из девет црногорских градова. Нашу школу су представљале двије екипе. Први тим су чинили: Асја Драгашевић, Сергеј Лаушевић и Лазар Томић, а у другом тиму су биле Божица Ђурчић, Моника Стевановић и Весна Јовић.

Први круг такмичења подразумевао је обавезно дебатовање на двије задате теме: „Овај дом сматра да треба увести обавезно служење војног рока“; „Овај дом би сектору од великог државног интереса забранио право на штрајк“. Сви учесници турнира дебатовали су на обје теме по два пута, мијењајући позиције. Једном су потврђивали тему као пропозиција, док су други пут опонирали на исту тему као опозиција.

Наша прва екипа успјешно је побједила све противнике резултатом 4 : 0 и тако се директно пласирала у полуфинале као прва у

својој групи. Друга екипа побједила је у двије од укупно четири деба-

те и завршила такмичење на четвртмјесту у групи, што је добар и

похвалан резултат будући да су се први пут такмичили на овом нивоу и будући да се радило о ученицима првог разреда.

Први тим је наставио такмичење и у полуфиналу се састао са екипом из Будве. Дебатовали су на импровпту тему (тема се даје сат времена пред почетак): „Овај дом сматра да се маркетинг заснива на лажи“. Сјајно су се снашли током једночасовне припреме, и то само уз свеску и оловку, јер им није било дозвољено да користе предности напредних технологија. Побједили су екипу из Будве и у финалној рунди састали се са ученицима Гимназије „Панто Малишић“ Беране. Дебатовали су као опозиција на тему: „Овај дом би увео централизоване пријемне испите за упис на све факултете“.

Први тим Гимназије „Танасије Пејатовић“ Пљевља освојио је друго мјесто, изгубивши у финалу тијесном разликом од пет судијских гласова према четири.

Маида Делић,
менторка дебатних тимова

СЈЕЋАЊА БИВШИХ ГИМНАЗИЈАЛАЦА ИЗ ЋАЧКОГ ДОБА ПРИЈЕ ОСАМ ДЕЦЕНИЈА

— Гимназија је вјечито стјециште драгих успомена, лијепих ријечи али и несташлука — рекао је др Драган Антонијевић, некада ученик пљеваљске Гимназије

Драган Антонијевић (1933 — 2017), доктор математичких наука, професор Универзитета у Београду, био је истакнути научни радник из области оптичких истраживања. Један је од првих који је у Југославији увео у праксу прорачун оптичких система у електронским машинама. Припада генерацији пљеваљских гимназијалаца који носе у свом сјећању занимљиве догађаје и личности из првих поратних дана. Рођен је 1933. године у Забрђу, код Пљеваља, гдје му је отац Дика службовао као општински писар, „ћата“, у илинобрдској општини. О свом дјетињству и школским данима оставио је занимљива сјећања.

У овом запису осврнућемо се на његова сјећања на гимназијске дане који су започели 1945. године, када се уписао у први разред Прве мушке гимназије у Београду, у одјељење за ратом ометене ученике. Већ наредне године Антонијевић се враћа у Пљеваља гдје се уписује у 3б разред. У истој одјељењској групи, према његовом сјећању, били су Љубо Грдинић и Србо Марковић. За њих су, као и за друге ученике, везане неке анегдоте. Подсјетићемо се на неке од њих:

Изет Садагић предавао је зоологију. Запита Срба шта зна о фауни и флори Индије.

— То је животињски и биљни свијет... тамо има прашума и разних животиња...

— Којих? — инсистира професор.

— Има слонова, лавова, тигрова, мајмуна, крокодила...

— Којих још? — додаде професор Садагић.

Тајац. Србо гура Љуба. Љубо шапће, а Србо наставља:

— Има... вукодлака, корозора, вјештица, вампира...

Наста општи смијех у разреду. Професор се хвата за стомак од смијеха. Србо удара лактом Љуба уз пријетњу да ће му се за то осветити.

Музичко образовање тада је гимназијалцима предавао Драгослав Пелц, поријеклом Чех, врло заслужан за развој музичке културе у пљеваљском крају. Антонијевић се сјећа и једне анегдоте са часа музичког васпитања.

На почетку школске године Пелц је показао виолину и нешто одсвирао на њој. А потом објаснио ђацима:

— Ово је виолина а не лимузина.

Сљедећег часа Пелц показује виолину и пита ученике:

— Шта је ово?

— То је лимузина — одговара ученик.

Пелц удара ученика гудалом по глави. Гудало пуче на два дијела. Наста тајац, а потом смијех.

Антонијевић је забиљежио и неке анегдоте везане за духовитог професора Влатка Самарџића, једног од првих pilota у пљеваљском крају, француског ђака и омиљеног професора физике.

Говорећи нам о центрифугалној и центрипеталној сили, подсјетио се на неке догађаје за вријеме његовог боравка у Паризу, гдје је био велики рингшипил у забавном парку. Под утицајем центрипеталне силе летјеле су корпе али су оне затворене — као буре. Оне се окрећу преко посебних механизма и око своје осе. Сложено кретање, два обртаја око осе рингшипила и осе бурета.

— Али ја нисам тамо у бурету био сам — рече професор.

— С ким сте били, професоре, с ким сте били?

— Мир, мангупи једни — узвратио им је професор.

Друга анегдота, такође је везана за професора Самарџића.

Професор, љут на часу, упозорава на мир. Одједанпут звучно „пљас“. Мишо Милошевић хвата муву. Ми се гушимо у смијеху и обрамо главе под клупе. Професор Самарџић гледа, схвата ситуацију и сам почиње да се смије.

— Јеси ли је ухватио, јеси ли је ухватио?

У ученици наста грохот.

— Мир, мир, мангупи једни... Ни он се више не уздржава од смијеха.

Занимљива је једна анегдота у вези са професором Миливојем Кандићем.

За вријеме одмора сви ђаци су излазили напоље да се провјетре. У ученици је остао само редар и још један озебао, кратко ошишани ученик.

— Шта радиш ти овдје?

— пита га професор Кандић.

— Ја сам, професоре, прехлађен, гола ми је глава јер сам ошишан, па сам се склолио од мрза.

— Нисам чуо да се ваздух у празној глави леди — рече професор Кандић.

Школске 1947/1948. године Антонијевић је био у одјељењу гдје су претежно биле дјевојке, па се одјељење звало женско. Разредни старјешина био је Филип Марковић. За њега Антонијевић каже да је био врло агилан и да је на часу уносио такмичарски дух. Ту годину Антонијевић је завршио са одличним успјехом. Тиме је стекао услове да настави школовање у гимназији, док су они са славим успјехом наставили школовање у средњим школама.

Године 1948/1949. од четири одјељења четвртог разреда формирано је само једно пето, са око тридесет ученика. Према сјећању нашег саговорника, интенција локалног руководства и државних просвјетних органа била је да се што више ученика уписује у средње школе да би се што прије школовао кадар за рад у индустрији.

У својим сјећањима Антонијевић се присјећа и бројних несташлука и ђачких симпатија. Остала је за успомену фотографија ученице Меланије Раичевић на којој је писало:

Драгане, ако у животу будемо једно другом само усломена, онда нека се наше пријатељство зове судбина. (у потпису Мели)

— Никада се нијесмо ни за руке дохватили. Остале су успомене и судбина, идилична и платонска. Што је све било праћено у читавом колективу духом другарства, духовитости и изражене ђачке солидарности.

Драгану Антонијевићу била је стална оцјена из владања „један“ са предискључењем. Инцидент је настао на часу руског језика који је предавала професорица Полексија Драговић. Њу, као младу дјевојку из угледне црногорске породице, Краљ Никола је упутио у познати женски лицей у Пе-

тровграду, да би потом била дворска дама на Цетињу. Од тада, разредни старјешина пребацно га је у прву клупу у којој је сједио до краја школовања.

Школску 1949/1950. годину Антонијевић, између осталог, памти по једном догађају на часу српског језика који је предавао професор Митровић.

Драган Антонијевић, доктор математичких наука

Писмени задатак гласио је: „Хумор у Горском вијенцу“. Ученици су бојкотовали рад писменог задатка с образложењем да никада нијесу чули за ту тему. Чак и Бећо Дурковић и Јован Петрић, звани „Паша“, који су били бисери из српског језика, прикључили су се општем протесту. У међувремену, сви су се договорили да неће учествовати у раду писменог задатка, већ су тражили другу тему. Иако су се сагласили да нико не иде на писмени задатак, час су напустили само њих троје: Беба Џаковић, Бекан Милићевић и Драган Антонијевић. Они су добили из владања јединицу са предискључењем. И сви су били оборени на поправном испиту.

Занимљиво је и сјећање на радну акцију на изградњи ауто-пута „Братство и јединство“. Са ученицима пљеваљске Гимназије у бригади су били и ученици иванградске Гимназије. Јован Петрић, звани „Паша“, био је замјеник команданта. Њему је име „Паша“ дао професор Момчило Полексић. Паша је био омладински руководиоца. Када би

се нешто десило у разреду, професор Момчило Полексић, који је био разредни старјешина, рекао би: „Хајде, Паша, реци шта је то било“? У бригади су били Вера Бојовић и Кока Перунички од дјевојака, а Рајко Милошевић и Данило Кнежевић од мушкараца и још неки. Путовало се камионом до Рудог, затим „ћиром“ до Сарајева у неким фургонима и даље, опет, фургонима у којима је било нешто сламе и старе ћебади.

— Отегао се пут — наставља своје сјећање Антонијевић — никада краја, а ми би на станицама стално запиткивали гдје смо. Већ други или трећи дан пред мрак питамо жељезничара:

— Која је ово станица?

— Винковци — одговара он. Најзад смо стигли на одређиште Репушница код Кутина. Усташки крај, објаснише нам из штаба. Строга дежурства. Ноћу наоружана стража и дежурства по баракама. Првих неколико дана утоварали смо шљунку у камионе. Радило се ударнички. Норма једна лопата у секунди. Сунце пече, зној лије.

— Полако Рале — савјетујем ја Рајка Милошевића, јер смо стално били заједно. Гледао сам ја праве раднике како раде, нормалан темпо, па цео дан. Сјутрадан половина десеткована. Жуљеви попуцали, завоји на рукама — болови. Нема више оног темпа, али добар дио не посустаје. Рале и ја

држимо наш темпо. Милика Павловић, млађи ученик, командир нашег одјељења, ухватио наш темпо и хвали нас — сјећа се Антонијевић.

Сљедећи посао био је насплање шкарпи. Паша (Јован Петрић) одређује Антонијевића да поставља профиле према којим ће се градити шкарпе. Услед ударничког темпа рада поломил се дрвена колица, јер се колица трчећи гурају и враћају уз насип. Онда бригадири на исправна колица, напуњена, стављају и она поломљена, такође напуњена, али под теретом полове се и она.

— Сљедећи посао био је истовар цемента из вагона и убацивање у складишта. Ударници, међу којима је био и Данило Кнежевић и неки Грујо из Иванграда, товарили су по три вреће по педесет килограма и убацивали у складиште. Мени набацише једну, ја се затетурах и пао бих да ме не задржаше.

— Једног дана стуштило се неко невријеме, наста велика грмљавина и провала облака. Наша барака се провалила. У ходнику лије вода. Данило користи прилику, тушира се и пере бетон са себе. И тако некако прође мјесец дана. Данило је сваке декаде био ударник, Грујо такође. Рајко и ја смо похваљени. Нијесмо ни ми забушавали.

— Тежак је био растанак акцијаша, али је све остало у најљепшим успоменама. Пјесми и поздравима није било краја — истакао је у сјећању на своје ђачко доба др Драган Антонијевић.

Повраћак у будућности

ИНФОС 2024: ДРУГО МЈЕСТО ЗА ИЛИЈУ ЛУЧИЋА

Илија Лучић је од марта до маја 2024. године учествовао на Међународном такмичењу талентованих ученика из информатике „ИНФОС 2024“, у организацији Регионалног центра за таленте из Бора. Илија се квалификовао за међународни ниво тако што је на регионалном и републичком такмичењу освојио треће мјесто. На међународном нивоу освојио је друго мјесто. Менторка ученику је била професорица Мирка Попадић.

Ликовни рад: Јована Котлаја

Корак по корак

ОРГАНИЗАЦИЈА КАО КЉУЧ УСПЈЕХА

Циљеви су један од најважнијих корака у процесу планирања

Ми, ученици, често мислимо да је поред учења немогуће имати довољно слободног времена. Међутим, то је далеко од истине – све је могуће уз добру организацију. Кључ за балансирање између школских обавеза, хобија и слободног времена лежи у способности да се правилно планира и одреди шта нам је најважније. Некима је планирање природан процес, док су другима потребни папир, оловка или чак дигитални алати, попут апликација за планирање и подсјетници. Иако се можда чини да је планирање додатна обавеза, оно нам заправо олакшава живот, јер омогућава да сагледамо све задатке и распоредимо их на начин да остваримо своје циљеве, а да притом не будемо под превеликим стресом.

Често мислимо да нас планирање ограничава, да нам одузима спонтаност или слободу, али у стварности, оно нам обезбјеђује да искористимо своје вријеме ефикасније. Када имамо јасан план, лакше се суочавамо са обавезама, јер унапријед знамо шта нас чека. Планирање нам такође даје осјећај контроле над властитим временом, што може умањити анксиозност и стрес који су често присутни услед великог броја задатака.

Веома је важно да при планирању размишљамо о приоритетима. Тек када знамо шта желимо постићи и шта нам је важно, можемо одредити како да најбоље искористимо своје вријеме. Постављање приоритета нам помаже да се фокусирамо на задатке који имају највећи

значај за наш дугорочни успјех, умјесто да трошимо вријеме на активности које нас неће много приближити циљевима. На примјер, умјесто да сваки слободан тренутак проведемо на друштвеним мрежама, можемо одвојити вријеме за активности које ће нам помоћи да се опустимо, али и унаприједимо, попут читања, спорта, или креативних хобија.

Циљеви су један од најважнијих корака у процесу планирања. Када имамо јасан циљ, имамо и мотивацију која нас покреће. Циљеви могу бити дугорочни, попут постизања одређеног академског успјеха или развијања вјештине, али и краткорочни, попут завршетка школског пројекта или учења за тест. Важно је да циљеве постављамо реално и достигну, јер нас то мотивише да истрајемо у свом раду. Уз правилно планирање и редован труд, чак и најизазовнији циљеви постају оствариви.

Наравно, не смијемо заборавити да је одмор кључан. Превише рада без адекватног одмора може довести до исцрпљености, што се негативно одражава на нашу концентрацију и способност учења. Баланс између обавеза и уживања је оно што нас чини продуктивнијима. Слободно вријеме нам даје прилику да се освјежимо, напунимо енергијом и боље се припремимо за изазове који долазе. Када одвојимо вријеме за активности које волимо, попут дружења с пријатељима, бављења спортом или хобијима, враћамо се учењу са више мотивације и бољом концентрацијом.

Моника Стевановић, IIз

Наука је маија на гјелу

ПОСЈЕТА ИСТРАЖИВАЧКОЈ СТАНИЦИ ПЕТНИЦА

Ученици су имали теренски рад и присуствовали су различитим предавањима и радионицама

Од 17. до 20. јуна 2024. године, група од десет ученика наше школе, заједно са професорима Љубисавом Боричићем, Мајом Вучинић Драгашевић и Мајдом Делић, боравила је у Истраживачком центру у Петници. Посјета је организована као дио каријерног усмјеравања и упознавања са савременим технологијама, истраживачким методама и практичним аспектима научних истраживања.

Ученици су имали теренски рад и присуствовали су различитим предавањима и радионицама. Обишли су лабораторије за физику, хемију и биологију, а уз пратњу тима са семинара географије, обишли су и Петничку пећину.

Током посјете одржавали су се семинари сљедећих програма за средњошколце:

Археологија (учествовао: Зара Делковић и Марија Шубарић);

Географија (учествовао: Михаило Кнежевић);

Психологија (учествовали: Моника Стевановић, Асја Драгашевић, Лазар Томић и Сергеј Лаушевић);

Рачунарство (учествовале: Даница Пивљанин, Маја Стриковић и Емилија Марић).

Образовни модел програма из археологије садржи теоретска предавања и практичне радионице, у којима учесници стичу искуства у истраживачким процесима, очувању и презентацији културних добара, као и могућностима примјене научних метода и техника из готово

свих научних дисциплина. Наше ученице су добиле јасну представу о томе како изгледа пут до нових сазнања и да изучавање човјека нема научних граница.

Важан дио вјежбе за нашег ученика на семинару из географије чинили су прикупљање и обрада података. Програм се фокусирао на теренско мјерење и картирање (рад са ласерским даљинијером, компасом и

картом), даљинско детектовање (снимање дроном/ЛиДАР-ом), фотограметрију, израду 3Д модела терена, као и хидролошка, климатолошка и демографска мјерења и обраду добијених података.

Семинар из психологије нуди предавања искуских

вршавали своје задатке.

На семинару из рачунарства, наше ученице су се упознале са теоријским основама објектно оријентисаног програмирања, архитектуре рачунара, оперативних система, функционалног програмирања, структуре података и алгоритама дигиталне електронике, математике, рачунарске графике, машинског учења, софтверског инжењерства итд. Практичне активности употпуњавале су теоријске, али оне су и додатно обухватале вјежбе из рачунарских мрежа, графова – социјалних мрежа, рачунарске сигурности, анализе и спецификације корисничких захтјева. Уз наведено, тимски су приступале рјешавању једног већег имплементационог проблема у рачунарству.

Захваљујемо Општини Пљевља и предсједнику др Дарију Вранешу, који се одазвао молби ИО Синдиката Гимназије и покрио целокупне трошкове за десет ученика и три професора. Захваљујемо и Секретаријату за спорт и младе Општине Пљевља који су покрили трошкове превоза до Петнице и назад.

Асја Драгашевић, IIз

Наирађени раг

ЕМПАТИЈА, ТИ И ЈА

– Софиа Голубовић освојила је друго мјесто на Конкурсу за најбољи литерарни рад на тему „Емпатија, ти и ја“ који је крајем 2023. године расписан од стране Секретаријата за спорт и младе Општине Пљевља. – Вриједне награде побједницима Конкурса уручене су средином децембра 2023. године. – Менторка ученици била је професорица Нада Рондовић

У последње вријеме често размишљам о токовима модерног свијета. Покушавам да сагледам последице науке, политичке и културне револуције, последице информатичке писмености и утицај савремених медија у глобалном друштву. Мисли ми лутају и увијек се враћају на централну тачку кружнице модерног свијета – личност појединца.

Појединац као тачка или као стуб друштва? Онај који је усредсређен на себе и своје потребе или стамен, способан да разумије и осјећа емоције људи, ван кружнице свог постојања? Не смијемо бити само ниједи посматрачи туђих брига и невоља. Још од раног дјетињства треба да развијамо способност да разумијемо туђа осјећања, да помажемо другима и чинимо добра дјела. На тај начин постајемо бољи људи и уносимо свјетлост и радост свуда око себе. Такође, развијено друштво и његове снажне институције, између осталог, треба да нас уче да се осло-

бодимо многих предрасуда и устаљених образаца понашања.

У савременом добу, трци за временом, успјехом, моћи, новцем, емпатија као да постаје заборављена, не само као ријеч, већ и као појава. Свједоци смо свакодневног насиља, како физичког, тако и психичког, а најчешће оног вршњачког, распрострањеног међу најмлађом популацијом, које урушава емотивну страну бића, мијења његов карактер и претвара га у голим оком једва видљиву и препознатљиву тачку постојања. Питање је – како препознати вапај младог бића, помоћи му и оснажити његову личност? Одговори нијесу једноставни. Пролазе ми кроз главу ријечи великог Гандија: „Најбољи начин да пронађете себе јесте да изгубите себе, тако што ћете помагати другима.“ Схватити и разумјети другог полазне су тачке у развоју сваког човјека. Притећи у помоћ, емоционално разумјети шта друга особа доживљава

стављањем у њену позицију чини нас људским бићем способним да сагледа опште добро. А оно подразумева здраво друштво које, кроз јачање менталног здравља, претпоставља развијеног појединца.

Развојем модерног свијета настају многи проблеми са којима тинејџери не могу сами да се изборе. Они често осуђују себе, осјећају се лоше и непожељно, губе самопоуздање, затварају се у свој свијет и граде своју реалност. Дужност свих нас јесте да ослушнујемо и препознамо њихову тренутну немоћ, да се солидарисемо са њима, да их се не стидимо, да им помогнемо. Једног дана сви ми можемо бити они, то могу бити ја, али и ти. Како постајем зрелија личност, такве ситуације ми постају много јасније.

Као мала дјевојчица нијесам знала да протумачим гримасу на лицу и тугу у очима родитеља када паднем и вриснем од бола. Нијесам разумјела зашто се моја васпи-

тачица растужи и промијени боју гласа када се главни јунак неке бајке нађе у ситуацији која му може угрозити живот. Нијесам схватала ни зашто свака мајка љуби дјечију рану да престане. Сада знам, схватам и разумијем. То је емпатија, то је љубав, храна за душу, ријеч са дубоким значењем.

У времену друштвених мрежа, емпатија је постала успавана ријеч коју треба пробудити и повратити јој стари сјај, ако не исти, онда бар сличан ономе који је имала у времену наших бака. То је задатак за целокупно друштво који, наравно, није нимало лак. Ослободити се друштвене стигме, научити да поставимо питање, да започнемо разговор, да разумијемо потребе других и изразимо своје мишљење без страха да ћемо бити осуђивани, основни су кораци ка подигнутој песници солидарности, јер „највећа болест данас није губа или туберкулоза, него осјећај да си непожељан“.

Појражићи њомоћ није слабоси

ДА ЛИ НАМ ЈЕ МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ ЗАИСТА ТОЛИКО ВАЖНО КОЛИКО СЕ ЗА ЊЕГА ДЕКЛАРАТИВНО ЗАЛАЖЕМО?

– Ако упоредимо ситуацију у развијеном свијету са нашим просторима, видјећемо да тамошња дјеца добијају редовну психосоцијалну подршку већ самим поласком у школу. – У школи им се отвара и психолошко-педагошки картон који их након завршене основне школе препоручује за наставак даљег школовања у смислу каријерне оријентације и талената које могу да развијају

Са термином „ментално здравље“ сусрећемо се скоро свакодневно. Помиње се у медијима, на друштвеним мрежама, у школи... Сви тврде да је брига о менталном здрављу важна. Да ли је та брига заиста битна и колико, одлучили смо да провјеримо кроз постављање анонимног добровољног упитника за ученике наше школе.

На упитник је одговорило 106 ученика, што представља репрезентативан узорак, јер је учествовало више од 50% испитаника, односно 70 дјевојчица и 36 дечака, што иначе одговара односу дјевојчице – дјечаци у нашој школи (2/3 је дјевојчица и 1/3 дечака). Похвално је што сви знају

шта је ментално здравље, умију прецизно да опишу шта је посао психолога или терапеута и што понекад или често размишљају о властитом менталном здрављу. Превазишли су идоле, заокружују властити идентитет, али им није угодно да потраже психосоцијалну подршку (више од 70%). Управо тај одговор представља посебан изазов за запослене у школи. Зашто се ученици осјећају неугодно да потраже подршку која им је на располагању (школски педагог, одјељењски старјешина, предметни наставник)? Можемо ли бити здрави уколико занемаримо ментално здравље, вјерујући погрешно да дје-

ца не могу имати ту врсту изазова или проблема? Ако узмемо у обзир да нашу школу похађају адолесценти, за које знамо да пролазе кроз узбуркани хормонални период и да су честе и нагле промјене расположења код њих доста присутне, можемо ли и даље тврдити да им није ништа, јер смо и ми били у њиховим годинама па смо то успјешно пребродили?

Свима нам је понекад потребна психосоцијална подршка, а адолесцентима најчешће. За неке од њих бубуљица је смак свијета, неузвраћена симпатија, први раскид – катастрофа епских размјера. Тек кад стекну на-

ше искуство, знаће да је то ситница у поређењу са оним што их све кроз живот чека, а до тада можемо и морамо да им пружимо подршку. Охрабрујете је и то што већина има особу од повјерења којој се може обратити кад пролази кроз неки изазов, али та помоћ скоро никад није професионална, него се довијају са разним алтернативним решењима. Наиме, тек је неколицина њих, 12%, потражила и добила професионалну подршку макар једном иако 75% осјећа средњи, тј. висок ниво стреса.

Ако упоредимо ситуацију у развијеном свијету са нашим просторима, видјећемо да тамошња дјеца добијају

редовну психосоцијалну подршку већ самим поласком у школу. У школи им се отвара и психолошко-педагошки картон који их након завршене основне школе препоручује за наставак даљег школовања у смислу каријерне оријентације и талената које могу да развијају. Будући да тежимо Европској унији, увелико би требало да се прилагођавамо. Док убрзано оспособљавамо наше наставнике да након неколико тренинга буду обучени да препознају и спријече вршњачко насиље, ми упорно негирамо чиње-

ницу да се изазов не рјешава с краја него с почетка. За почетак би требало ојачати психолошко-педагошку службу смањивањем норме педагозима, обавезним упошљавањем психолога, специјалних педагога (стручњака за делинквенцију), социјалних радника. Стварањем сигурног окружења за ученике рјешавамо и изазове са менталним здрављем, али и трајно протјерујемо насиље из школа. Да, ментално здравље је важно, али је још важније показати у пракси бригу о њему.

Маида Делић

Kako se osjećate kada čujete izraz "mentalno zdravlje"? *

Votre réponse

Kako biste, u tri riječi, opisali psihologa? *

Votre réponse

Da li ste ikada posjetili terapeuta? *

Da

Ne

Koje aktivnosti praktikujete da biste se osjećali mentalno dobro? *

Votre réponse

Da li imate neke idole ili uzore čiji pristup mentalnome zdravlju pratite? *

Da

Ne

Da li imate nekoga s kim možete otvoreno razgovarati o svojim problemima? *

Da

Ne

Kako biste opisali svoju trenutnu razinu stresa (niska, srednja, visoka)? *

Niska

Srednja

Visoka

Da li biste se osjećali ugodno tražiti pomoć stručnjaka za mentalno zdravlje? *

Da

Ne

Kojeg ste pola? *

Muški

Ženski

Ars longa vita brevis

УМЈЕТНОСТ: ОГЛЕДАЛО ЉУДСКЕ ДУШЕ

„Сањам своје слике, а онда сликам своје снове“

Умјетност је неодојив дио људске културе и цивилизације, од најранијих цртежа у пећинама до најсавременијих дигиталних инсталација. Она обухвата широк спектар креативних израза, од сликарства, скулптуре, музике и плеса, до књижевности, филма и нових медија. Умјетност има моћ да изрази идеје, емоције и културне вриједности на начин који надилази језик и географију. Без обзира на облик, умјетност је увијек одраз времена у којем настаје, као и индивидуалног сензибилитета и визије умјетника.

Један од најбољих примјера умјетника чији је рад дубоко изражавао унутрашње свјетове и емотивну

сложеност је холандски сликар Винсент ван Гог. Иако за живота није био препознат и често био несхваћен, данас се сматра једним од најутуцајнијих умјетника у историји. Његов стил, препознатљив по вибрантним бојама, густим потезима четкице и емотивној интензивности, из темеља је измијенио свијет сликарства.

Ван Гог је створио многе иконишне слике, попут „Звездане ноћи“, гдје видимо енергичне вртлоге неба и звијезда, што представља његову унутрашњу борбу и повезаност с природом. У писмима свом брату Теу, Ван Гог је често писао о својој чежњи да кроз умјетност прикаже

„људско срце и природу“. Његово дјело је прожето дубоким осјећајем за живот, љепоту и патњу, што је можда најбоље сажето у његовој реченици: „Сањам своје слике, а онда сликам своје снове.“

Умјетност, као и у Ван Гоговом случају, често произилази из потребе да изразимо оно што је унутар нас, а што ријечи не могу пренијети. Она је мост између унутрашњег и спољашњег свијета, између појединца и друштва, између времена прошлих и будућих. Управо због тога, умјетност ће увијек имати кључну улогу у разумијевању наше прошлости, али и у обликовању наше будућности.

Маша Лончар, III

Њено величанство – књижа

О ЧИТАЊУ

Без обзира на то како доживљавамо читање, једно је сигурно – оно нас непрестано обликује

Људи различито дефинишу читање. За некога је то учење, за другог одмор, док је за неке читање права казна. Истина је, међутим, да читање увијек доноси ново знање, без обзира на то шта читамо. Сваки текст, био он роман, новински чланак или чак статус на друштвеним мрежама, носи неку нову информацију, отвара врата другачијим перспективама и омогућава нам да растемо.

За оне који у читању проналазе одмор, књиге постају уточиште, мјесто гдје могу побјећи од стварности и упловити у свијетове маште. Кроз странице књига можемо доживјети авантуре, упознати ликове који нас инспиришу и, на тренутак, заборавити на свакодневне бриге.

Но, читање не мора бити

само одмор, оно може бити и изазов. Када се суочимо с тежим текстовима, са сложеним темама које траже нашу пуну пажњу, понекад се осјетимо као да је то задатак који морамо обавити, попут домаћег задатка. Међутим, управо у тим тренуцима учимо највише. Развијамо способност критичког мишљења и обликујемо личне ставове.

Без обзира на то како доживљавамо читање, једно је сигурно – оно нас непрестано обликује. Сви смо ми продукти онога што читамо и свака књига или текст остављају свој траг у нама. Зато, слједећи пут када узмете књигу или отворите чланак, сјетите се да не читате само текст, већ и да учите! Учите о свијету око вас, али и о свијету у себи.

Моника Стевановић, II

У свијету игје можеш бити шћа јог јожелиш, бирај да будеш добар

ЕМПАТИЈА, ТИ И ЈА

Поштуј, похвали, охрабри, дијели доброту

У гужви модерног друштва, лако заборављамо на важност постављања себе у туђе ципеле, сагледавања свијета очима других и стварања веза заснованих на разумијевању и саосјећању.

Међутим, емпатија је главна за изградњу дубљих односа између нас. Кроз њу стварамо окружење које нам одговара и које оставља утисак прихваћености. Највећа је тешкоћа имати осјећај да си непожељан и несхваћен у друштву. То наноси много боли.

За мене је посебна особа она која је увијек ту да пружи помоћ и да саслуша. У најгорим моментима и проблемима стојимо једно поред другог. Заједно! То је особа којој могу рећи све што ми је на срцу, све што осјећам и све што ми прави препреку, са њом могу подијелити оно кроз шта пролазим, колико год било лоше или, с друге стране, добро. Дијелимо и срећу и тугу. Ту је да саслуша, охрабри и саосјећа. Инспирише ме својом храброшћу и добротом. Доказује, из дана у дан, како лако може доћи до моје унутрашњости и до мог мозга. Некад није потребно рећи ни

ријеч, све разумије. Буди у мени топлину и осјећај блискости. Разумијевање је непроцењиво у тим тренуцима. Новац је неважан, богат је свако ко има таквог човјека поред себе.

Првобитно, све почиње од нас самих. Себичност за мене представља велику ману код људи. Будимо мало осјећајни и пружимо руку спаса у невољи. Нико не зна шта особа с друге стране осјећа и мисли. Нису ни покушали да чују њихову причу. Туђим неуспјехом се хране. Забаван им је туђи пад. Невоља њихова им ставља осмијех на лице. То није људски, то није лијепо. У шта се претварамо? Сви ми, као једна велика скупина, постајемо све лошији, јер не проналазимо вријеме ни за

тан пут ка заједничкој срећи. Једноставно, бити уз некога, а и подијелити радост или тешкоће с другима - све су то мали кораци ка грађњи емпатичнијег друштва.

међу људи. То чини боље мјесто за живот свих нас. Бити такав значи посматрати свијет очима другог, а не посматрати одраз нашег свијета у њиховим очима.

Мада, није лако постављати се у улоге других, али уз мало труда можемо свашта. Некоме чини излаз из проблема, а нас води узлазном путањом. Пењемо се на веће висине.

Све је мање емпатије, а све више мржње, зависти и ружноће у срцима овог окрутног дигиталног свијета. Зато буди човјек! Имаће неко то да цијени и позиционира изузетно високо. Поштуј, похвали, охрабри, дијели доброту. Тако се расте и постаје велики. Растимо заједно!

Наш нобеловац је рекао:

„Рана која се крије, споро и тешко зараста.“ Зато пронађи особу којој можеш рећи своју муку и која ће ти бити мирна лука у твом узбурканом мору размишљања и тиме побољшај емпатичност у читавом свијету.

Божица Ђурчић, II

Ликовни рад: Јована Котлаја

Вјеруј процеси... И не, није ово лојаришам... Много је шире...

АЛГОРИТМИ – ТАЈНА СНАГА ДИГИТАЛНОГ ДОБА

Сваког 15. децембра обиљежава се Дан алгоритама – камена темељца свијета каквог га данас знамо

Алгоритми или правила тачно су утврђене процедуре по којима се долази до рјешења неког проблема. Свуда су око нас, чак и изван школе, часова математике или информатике. Алгоритми су кључни за све дигиталне софтвере и апликације, за претраживање, сортирање итд.

Иако им врло често не придајемо значај у мјери у којој би требало, они су неизоставан дио свакодневице. Незаобилазни су у GPS системима – веома брзо налазе најбољу, најкраћу и најбржу руту до неког одредишта, у медицини – користе се за анализу слика магнетне резонанце и за праћење виталних жи-

вотних функција, у персонализованим препорукама у онлајн куповини и садржају који нам се пласира кроз друштвене мреже и платформе, у тражењу података на интернет претраживачима који наш упит анализирају и дају нам релевантне резултате.

Из ових неколико теза кристално је јасно колико мало знамо о камену темељцу данашњег компјутерског инжењеринга иако смо по свему судећи генерација дигиталног доба. Сваког 15. децембра обиљежава се Дан алгоритама – камена темељца свијета каквог га данас знамо.

Михаило Кнежевић, II

Музика души даје крила

ЦРНО-БИЈЕЛИ СВИЈЕТ

Туга и срећа, осмијех и сузе, црно и бијело. Лагано изађем из свега, насмијана или са сузом у оку, али битно је да изађем.

Музика увијек пробуди лијепо и зрело у мени. Понесе ме високо и чува од пада, од разочарања. То је мој излаз, разговор са свијетом без ријечи. Тихо али и снажно, кроз сваки тон и паузу оставим дио себе на диркама. Осјећам се слободно. Сама себи отварам врата ка нечему лијепом, барем накратко, док ме не удари шамар реалности.

Одмалена растем уз музику. Десет година свирања клавира испунило је мој живот на најљепши могући начин. За мене клавир није само инструмент. Трудим се да живим за сваки наступ, сваки час и такт, па чак и када ми није до тога. То је љубав која траје!

Кроз све ово вријеме научила сам да сваки тон има своје мјесто, вријеме. Свој задатак и причу. Низ дирки, бијелих и црних, као и у животу, смјењују се на трен, прескачу, допуњују. Заједно зидају и надограђују занос највишенијег осјећања. Дан и ноћ, вољење и недостајање, пружање и примање цијелим бићем, цијелом душом. Достижање висина и опет поновно враћање на дно.

У том свијету сам сигурна и стамена и сваког трена самоувјерена. Ту сам своја на своје, ту ме не дирај, пусти ме да трајем и истрајем, пусти ме да волим и плачем, свеједно је, само ме пусти, пусти да се препустим.

Ана Сокић, II

Фото: Ивана Клар

Неформални куќак

УЧЕНИЦИ ПИТАЈУ ПРОФЕСОРЕ

Горан Марјановић

Питање: Који Вам је омиљени спорт?

Одговор: Карате, наравно.

Жаклина Мрдовић

Питање: Који су Вам омиљени цитати о животу?

Одговор: Живот је комедија оних који мисле а трагедија оних који осјећају.

Није битно колико има дана у твом животу! Важно је колико има живота у твојим данима!

Љубисав Боричић

Питање: Чиме бисте се бавили да се не бавите физиком?

Одговор: Вјероватно бих био инжењер електронике или машинства. Бавити се науком не значи нужно давати исправне одговоре, али увијек значи постављати права питања, она која су кључна за напредак појединца и друштва. Уосталом, наука руши све успостављене баријере и једина је људска дјелатност која у темељима има негирање својих пређашњих закључака онда када дође до бољих, свеобухватнијих и егзактнијих.

Данко Деспотовић

Питање: Да ли Вам је тешко припремити се за маратон?

Одговор: Што се тиче припрема за маратон, дуготрајне су, трају преко 16 недеља и изискују дисциплину и велика одрицања. Садрже доста тренинга дужине и тренинга снаге.

Питање: Да ли сте у младости очекивали да ћете у овим годинама бити овако активни?

Одговор: Искрено нисам, али као велики заљубљеник у спорт и рекреацију, трудим се да ми то постане стил живота.

Нада Рондовић

Питање: Који Вам је омиљени писац и зашто?

Одговор: Тешко је издвојити само једног писца... Али, ако већ морам, одлучићу се за Андрића. Зашто? Можда зато што је он сву своју причу толико јако усмјерио ка човјеку, ка његовом унутрашњем бићу и ка повезивању свих људи, без обзира на то којој вјери, нацији припадали, у било којем времену. Његова прича умирује, спаја, руши све могуће баријере. А у својој бесједи лијепо наводи да „приповједач и његово дјело не служе ничему, ако на један или други начин не служе човјеку и човјечности“.

Питање: Шта за Вас представља љубав?

Одговор: Кад кажемо „љубав“, мислим да често очекујемо да треба посебно да је дефинишемо, да пронађемо њена скривена значења... А она је тако једноставна. Љубав је свака

наша лијепа ријеч, сваки топао поглед, свако добронамјерно, племенито дјело.

Заправо, ако смо одабрали пут љубави, она је све што нас окружује, сваки дјелић, тренутак, наш живот, ми сами. Сматрам да овакав животни пут треба да нам буде и једини избор, јер ће само као такав имати своју вриједност и смисао увијек, у сваком времену.

Слободан Ментовић

Питање: Зашто сте се вратили у Пљевља?

Одговор: Зашто да не? У Пљевљима имам породицу, пријатеље и посао. Шта ми још треба?

Весна Кастратовић

Питање: Да ли у шетњи природом размишљате о врстама које видите?

Одговор: Да, често.

Мирјана Деспотовић

Питање: Која је тајна Ваше стрпљења?

Одговор: Тајна је тајна.

Питање: Која Вам је најзанимљивија област у математици?

Одговор: Таутологија, ако бих узела у обзир рад и мишљење ученика, а лично мени, ако већ морам нешто да издвојим, функције.

Љиљана Бајчетић

Питање: Која Вам је област из историје и историјска личност омиљена?

Одговор: Историја је море којим се може пливати, али за истраживање најљепших дијелова потребно је заронити. У њеним дубинама пронашла сам омиљено истраживачко поље, културну историју. Она нуди посебан вид спознаје узрока и посљедица, поставља питања и даје универзалне одговоре. Културна историја је образовање, али и васпитање, јер има моћ да промијени појединца и читаово друштво. Омиљене историјске личности су они знани и незнани који су, упркос мишљењима околине, живјели своје идеје еманципације и модерности.

Невена Томић

Питање: Како можемо побољшати свој акценат и изговор ријечи на енглеском језику?

Одговор: Гледањем и слушањем програма са изворним говорницима; понављањем, имитирањем, разговарањем на енглеском језику и мимо часова, нпр. са вршњацима и слично.

Питање: Како остати млад у духу, као Ви?

Одговор: Или јеси или ниси.

Елвира Хрстовина

Питање: Гдје највише волите да одморите последије захтјевних часова?

Одговор: Након завршених часова, најчешће, у друштву својих колегица одморим уз кафу и

пријатељско ћаскање у једном од оближњих локала.

Питање: Коју вам је област најтеже објаснити ученицима?

Одговор: Задовољство ми је радити са нашим ученицима, јер су то дјеца која желе и могу... Уз добру комуникацију, њихову креативност и знатижељу са лакоћом упознајемо свијет хемије.

Бисера Булут

Питање: Шта мислите да је најважније за постизање успјеха у школи и касније у животу?

Одговор: Бити искрен

на предавањима. Зелена салата, као и друго лиснато поврће, може бити подложна различитим паразитима, укључујући штетне микроорганизме и мале животиње које могу доспјети на биљку током узгоја, бербе или дистрибуције. Да би се смањило ризик од заразе паразитима и бактеријама, неопходно је темељно опрати зелену салату прије конзумације.

Наташа Цмиљанић

Питање: Гдје проналазите инспирацију за све Ваше креације?

Одговор: Инспирација сте

ни према странцима и заиста цијене мултикултурализам који је једна од главних карактеристика њиховог друштва. И не заборавимо, британски хумор – интелегентан, често са примјесом сарказма, али дефинитивно јединствен и пријемчив за све. Све у свему, једна, како бисте ви рекли, cool земља.

Добрило Зечевић

Питање: Да ли ћете нас водити на неко путовање?

Одговор: Јако ћу се потрудити, наравно, у договору са директорицом.

Адиса Малагић

Питање: Да покренете бизнис, који би бизнис то био?

Одговор: Основала бих истраживачки центар који би окупио стручњаке из различитих области и младе таленте који би радили на идентификовању одређених проблема у локалној заједници, а онда би тај тим стручњака у сарадњи са експертима из региона и иностранства радио на изналажењу адекватних рјешења. Тиме би се унаприједио квалитет живота заједнице и друштва могућност младима да стечено знање применију у пракси.

Адела Дркић

Питање: Која Вам је омиљена француска пјесма и зашто?

Одговор: Приморали сте ме на тежак одабир, па ћу у одговору дати три пјесме,

јер не могу да их раздвојим. Прва нека буде „Je vais t'aimer“ од Сардуа. Волим да волим, а кад волим – волим без задршке. Одмах последије не слиједи Марсељеца, својеврсна ода слободи, једина химна која се не обраћа ни богу, ни држави, ни краљу, ни било којем мистичном ауторитету, већ грађанину као носиоцу суверенитета. И на трећем мјесту нека буде „Pour que tu m'aimes encore“ од Селин Дион, јер – ако у животу промашите љубав, промашили сте све!

Питање: Да не радите у школи, којим другим послом бисте се бавили?

Одговор: Бавила бих се вјероватно писањем, преводњем, новинарством, мада је историја можда моја највећа љубав. Моја велика љубав такође је мултимедија и графички дизајн уопште. Ипак, учioniца је једини посао гдје смо вјечно млади и гдје путујемо кроз свијетове и епохе а да се не помјеримо с мјеста.

Мирка Попадић

Питање: Да ли сматрате да информатика треба да

буде обавезан предмет у сва четири разреда гимназије?

Одговор: Свједоци смо да се све научне дисциплине ослањају на знање из информатике, тако да сматрам да информатика треба да буде обавезан предмет у сва четири разреда гимназије.

Питање: Како је било студирати информатику у Ваше вријеме?

Одговор: Ја сам студирала деведесетих година. У то вријеме нико од студената није имао лични компјутер. Све што је требало да радимо захтијевало је одлазак у рачунарску салу на факултету. Факултет је био опремљен савременим рачунарима, који су нама студентима били доступни и у поподневним сатима. Свој први рачунар сам купила последије двије године радног стажа. Коштао је као просјечни полован аутомобил који су људи у то вријеме куповали.

Ивана Клачар

Питање: Које су најважније грађанске вриједности које би требало свако да поштује?

Одговор: Толеранција, тај осјећај свијести да постоје и други и другачији, који не морају нужно да живе и понашају се као ми, и да, без обзира да ли се нама допада или не њихов начин живота, ми немамо право да их ограничавамо у њиховим изборима, док год нас својим животним изборима не угрожавају. Идеја да је лична слобода, јединствена, незамјенљива, али ипак ограничена слободом другог, што значи да смо слободни онолико колико својом слободом не угрожавамо другог. Апсолутна нетолеранција на кршење људских права. Спремност да увидимо и реагујемо на угрожавање било чијих права и слобода, не само наших личних.

Питање: Како унаприједити знање француског језика ван учионице?

Одговор: Размислите о томе како сте усвајали и учили матерњи језик. Слушали сте, гледали, упијали, имитирали. Исти принцип применијете на учење било којег страног језика. Да бисте напредовали у стицању вјештина француског језика, разумијевању, писању, говору, „уроните“ у богатство франкофоне културе. Слушајте аутентични француски језик, француску музику, радио емисије, пратите подкасте са темама које вас занимају, гледајте занимљиве емисије, читајте француске писце и пјеснике, али и пратите француске налоге на друштвеним мрежама, читајте коментаре корисника, јер ћете ту пронаћи савремени француски језик.

РГГ на идеју Иване Клачар

Фото: Ивана Клачар

према себи, имати самопоштовања. Наћи праву мјеру, средину, између двије крајности. Не чинити другима оно што не желите да други чине вама.

Маријана Ђаласан

Питање: Који догађај или период из књижевности сматрате најинспиративнијим и како бисмо то могли повезати са данашњим временом?

Одговор: Као најинспиративнију издвојила бих епоху реализма, односно социјални реализам који се фокусира да прикаже стварни живот појединца, углавном са негативне стране. Имамо сљедеће примјере: проблеми на које наилази једно социјално биће, неправда – која је незаобилазна тема у књигама, филмовима, представама...

Тања Драгашевић

Питање: Колико дуго перете зелену салату?

Одговор: Прању воћа и поврћа треба приступити одговорно. Питање које ми је постављено вјероватно има образовно-васпитну основу, коју сте спознали

ми ви, ученици... док са вама причам, полемишем, слушавам вас и посматрам, у мени се рађају идеје. Та ваша енергија и ваша младост су моја главна покретачка снага. А с друге стране, ви сте инспиративни и бриљантни онолико колико вам то ми, наставници, дозволимо.

Питање: Шта бисте све промијенили у школи?

Одговор: Много тога би могло да се промијени, али све са циљем да ви долазите у школу са осмијехом и да се радујете сваком дану који проводите у њој. Да вам школа буде други дом. Једна од тих идеја којој сам тежила ће ускоро бити реализована и радујем јој се неизмјерно.

Сања Голубовић

Питање: Да ли бисте вољели да живите у Великој Британији?

Одговор: Бих. Земља је модерна и авангардна, а ослања се на веома богату културу, историју и традицију. Иако људе сматрају доста резервисаним и помало ексцентричним, заправо су прилично отворе-

Глас савјести је глас боја

„СВАК ЈЕ РОЂЕН ДА ПО ЈЕДНОМ УМРЕ, ЧАСТ И БРУКА ЖИВЕ ДОВИЈЕКА“

– Част и чист образ су вјечни! – Такви људи се памте. – Част се памти. – Част се слави

Овај Његошев цитат говори о људској судбини и вриједностима које носимо кроз живот.

Смртност је неизбјежна чињеница живота без обзира на вјеру, поријекло, дру-

штвени статус, богатство. То је универзална истина која обликује и помаже нашим размишљањима, поступцима и вриједностима. Част и брука остају са нама током читавог нашег живота, као

наши пријатељи или, с друге стране, као непријатељи. Осим што остају са нама током живота, остају и живе последице нас и наше смрти. Остављају дубок траг у колективном сјећању.

Током свог живота свако од нас се суочава са многим животним питањима и одлукама, моралним дилемама и ситуацијама које утичу на нашу част и достојанство. Част је вриједност која се гради кроз добра дјела, исправно понашање и поштовање других. Утиче на друштвени положај и додјељује озбиљан углед. Част и чист образ су вјечни! Такви људи се памте. Част се памти. Част се слави. Моја професорица историје каже да све то остаје у нашој малој личној историји. Потребно је уложити доста труда да постане баш оно што треба. Одољети искушењима, јасно знати и рећи шта хоћемо или нећемо. Храброст је такође

једна од битнијих одлика личности. Личност са доста самопоуздања и одлучности, врло често истрајна, одана и спремна на добро и лоше. Зато наш Његош каже: „Страх животу каља образ често.“ Неустрашивост — једна грана части, са сигурношћу велити, што ми је потврдио и славни Дучић.

Са супротне стране стоји ово негативно, што исто иде са нама у гроб. Брука и срамота, два појма која неријетко иду један уз други. Често чујем од старијих људи коментар на данашњи свијет да је све „велика брука и срамота“. Да се изгубила част и дјевојака, и момака, и жена, и мужева. Боље рећи свих. Нема стида, све је нормализовано. Част је у неком другом свијету, није у овом нашем. Заборависмо да образ нема цијену. Намазасмо га свакојаким бојама сем црвене. Не црвенимо се када треба. Мислим да има

наде и да можемо повратити оно што вриједи. Брука прати појединца који изабере такав пут неетичког понашања. Зна она да буде и пролазна, али често оставља последицу на репутацију једног човјека. Утиче редовно и на однос са другима што може изазвати јаке проблеме. Осим свега овога, брука је и непоштовање других и њихових вриједности. Какав је човјек који гледа само себе, а занемарује друге?

Мислим да је Његошева главна порука била заправо она која нам указује да је важно размислити о томе каква утисак остављамо на свијет и како ће нас памтити након што закорачимо у гроб. У први мах лако је рећи да је једноставно бити частан. Сматрам да то вуче низ напора и свих оних малих изазова којима доказујемо заправо шта смо и колико можемо бити такви. Кроз жи-

вот је битно борити се и доказати себи, а не другима, колико је добро бити цијењен и добар због својих добрих дјела. Осјећај је тако пун, поносан си на себе, а кад напустиш овај свијет, сви други твоје име изговарају са поштовањем које си заслужио. Боље заслуживати част и немати је, него „имати“ част, а не заслуживати је.

Свеједно, част и брука су дио људске приче, али нас ово подсећа на то да сваки човјек треба да тежи части и поштењу како би избјегао бруку и осигурао позитиван утисак прво због себе, па онда због онога што живи довијека. Све је на самоме човјеку. Свако од нас има моћ да обликује своју судбину кроз своје поступке и изборе.

Част нам мало предњачи у трци зато пружимо поштене кораке и стигнимо је. Донијеће нам само добро, никада лоше!

Божица Ђурчић, II

Ликовни рад: Јована Котлаја

Времејлов

СА ОСТРОГА И ЛОВЂЕНА

Стихови ученика Рада Остојића објављени у „Гласу Гимназије“ бр. 15, година 2014.

Црна Гора, каменити храм,
 што свијетлиш небом изнад таме
 отаџбине истине и правде,
 ти бесмртни у камену граде,
 што вјечности пребројаваш звјезде,
 тобом виле и змајеви језде,
 симбол јеси слободе и части
 име ће ти у бесмртност расти.
 Јес' да немаш палате ни дворце,
 нити злато, ни сребрне новце,
 нити богатства, раскоши и сјаја,
 ал' ти не знам гудуре ни краја,
 што мрамора свијетлога нема
 куд ће већа за људе цијена.
 Немаш поља ни пшеницу б'јелу,
 али имаш историју смјелу,
 имаш Ловђен, твог живота крила,
 и Дурмитор, прибјежиште вила,
 та два смјела и планинска џина,
 што поносно с небеских висина,
 Ка Парнасу и Олимпу гледе,
 ове двије непокорне греде.
 Имаш Острог – Синај на Балкану,
 ту свечеву греду одабрану,
 ту једину гору у камену,
 лучу сјајну вјером заватрену,
 што облаке раздира и пара
 и Христове следбенике ствара,
 ловор свети, хришћанскога вијенца,
 храм чудесни Василија свеца.
 Ти си гора свијетлога зрака,
 озидана срцем од јунака,
 небом сијаш, небо обасјаваш
 великане на камену ствараш,
 мука тешка јунаке ти кује,
 а бесмртност именовану царује.
 Ловђен ти је олтар од кршева,
 С њега вјечна слобода сијева,
 док с Острога, наше луче свете,
 к небу душе витезова лете.
 Тако Острог с Василијем свецем,
 онда Ловђен с јуначким вијенцем,
 сијају ти на кршеве голе,
 за спас ти се на небеса моле,
 рад' вјечности и Божијег царства
 и имена свога отаџаства.

(Одабрала и припремила Адела Дркић)

Плашим се човјека који је прочишао само једну књију

НАЈПОЗНАТИЈЕ КРАТКЕ ПРИЧЕ СВЈЕТСКЕ ЛИТЕРАТУРЕ

„Дјечије ципеле, на продају, никада ношене.“

Ернест Хемингвеј

„Његова јакна је још висила на истом мјесту. Сви су је заобилазили, нико није смио да је додирне. Као да ће се, кад то ураде, он стварно изгубити.“

Рејмонд Карвер

„Вјетар је носио пјесак са плаже. Њихови трагови нестајали су брже него што су ходали.“

Харуки Мураками

„Прозор је био отворен. Осјећао се мирис даљине.“

Харуки Мураками

Значај минималистичких прича – предлози за читање

У свијету претрпаном информацијама, минималистичке приче пружају освјежавајућу једноставност. Иако кратке, ове приче носе снажне поруке и подстићу на дубље размишљање. Њихова љепота лежи у томе што читаоцу остављају простор да попуни празнине и створи личну интерпретацију. Осим кратких прича, препоручујем и неколико кратких романа који су опуштајући и дубоко промишљени, а долазе од познатих аутора:

„Бијеле ноћи“
 Фјодор Достојевски

Ово дјело истражује те-

ме љубави и усамљености у свијету свитања и заласка, нудећи читаоцу осјећај носталгије и њежности.

„Послије мрака“
 Харуки Мураками

Ова прича се одвија у једној ноћи у Токију, гдје се сусрећу различити ликови. Мураками мајсторски спаја стварност и фантастику, стварајући опуштајућу атмосферу.

„На мору“
 Џеј Ди Селинџер

Кратка новела која истражује теме породичних односа и интроспекције кроз једноставне, али дубоке дијалоге.

За љубитеље романа који имају озбиљнију тематику и баве се појавама у друштву издвајам:

„Лутрија“
 Шерли Џексон

Узнемирујућа прича која истражује мрачну страну људске природе кроз ритуале и традиције у малом граду. Ауторка мајсторски гради напетост, остављајући читаоца да преиспита моралне дилеме и последице колективног понашања.

„Симболи и знакови“
 Владимир Набоков

Сложена прича која истражује теме губитка и не-

споразума кроз перспективу старијег пара чија се љубав суочава с трагедијом. Набоков мајсторски користи симболе и вишезначност како би приказао дубоку емотивну патњу и фрагментацију људских односа.

Ово су моји лични фаворити за које дубоко вјерујем да ће читаоцу донијети задовољство. Осим тога, своју колекцију прочитаних књига обогатиће невјероватним класицима свјетске књижевности.

Михаило Кнежевић, II

ПУЧИНА

На пучини некој
 Старац гледа срећне звијезде
 Десет миља далекој
 За спавање срећно се гнијезде.

Заталасано море опрезно слуша
 Звјездано небо, пирка повјетарац
 Тамо гдје има мало душа
 С љубављу мотри старац

Море ждере громаде, рибе
 Пучина креће да спава
 Предаје се судбини, животу...
 Истински живот и јава

Туга, страх је дању а не ноћу
 А старац се већ у машти нашао.
 Говори: „Ја у дивљини живјети хоћу!“
 Гдје је то старац пошао?

Он би за мир богатство дао
 Живјети у дивљини као у камено доба
 Говораше ријечи... На пучини је стао
 Крај његовог будућег зацртаног гроба.

Новак Кљајевић, IV₃

THE POWER OF LANGUAGE: HOW WORDS SHAPE OUR WORLD

– Sekcija engleskog jezika je u utorak, 23. aprila 2024. godine, izvela poseban program povodom Dana Engleske i Svjetskog dana knjige i autorskih prava. – U okviru programa priređen je i nagradni literarni konkurs na temu „The Power of Language: How Words Shape Our World“, a nagrade najboljima sponzorirao je Sekretarijat za kulturu, socijalna i druga pitanja Opštine Pljevlja. – Pobjednik konkursa je Sergej Laušević, a drugo mjesto osvojila je Lejla Harbić, oboje iz odjeljenja III₃. – Trećeplasirana je bila Ana Knežević, iz odjeljenja II₃. – Specijalna nagrada, za izuzetan doprinos radu Sekcije engleskog jezika, dodijeljena je Maši Lončar, još jednom članu kolektiva III₃

Words are such a powerful weapon. They have the ability to break or fix anything, I don't think we use them enough.

Even if we can, sometimes they just bubble up in our throat, with no way to exit. They give you the ability to speak, but they can also take it away. That's how powerful they are. They can make your entire day revolve around them. One nice word from someone, and you will be happy all day. One hurtful word from someone and your whole day is somewhat ruined. You can express your thoughts and feelings through them, but only the ones that know the true power of words will be able to understand them. They can be so rough, yet so gentle, so ugly, yet so beautiful, so cruel, yet so... comforting. I mean really, our whole lives depend on them. They are the only things that stay with us forever.

So, I am sure I can say that they shape our small yet beautiful world.

Ana Knežević, II₃

We are made of stars. In our blood is history of time. In our eyes are all wonders of the futures. In depth of our bodies are well-hidden secrets that are waiting to be told and to change the World.

Scientists think that one thing helped us to win the evolution game – the Language.

When we speak we open our hearts and connect with each other. We become one. Together, with thousands of minds working like one, we are the most powerful beings on the Earth.

Also, language is art. Speaking is like painting minds. With words, we create stories, jokes, songs, poems and books. In words, heroes live infinite lives, love never

dies, and a child is travelling around the whole World with just one book. Most men live for just three words: "I love you", and girls for four: "I will never leave". We create bonds with friends while singing a song with hearth-breaking lyrics.

There is a lot of medication for our physical illnesses but words are a cure for our souls. Thousands of people died just because they didn't say that right word in the right time. The other thousands died dreaming to hear just that word. But, words are dangerous. If we are not careful, we can make a mess in the physical world. All wars were born from someone's broken pride. But don't be

scared, using them we saved history and legends. Speaking with our minds, we are singing the story of stars. Our words are made of the Ocean and they have strength of all wild animals. Using them we save or destroy this world. They are the power of mankind.

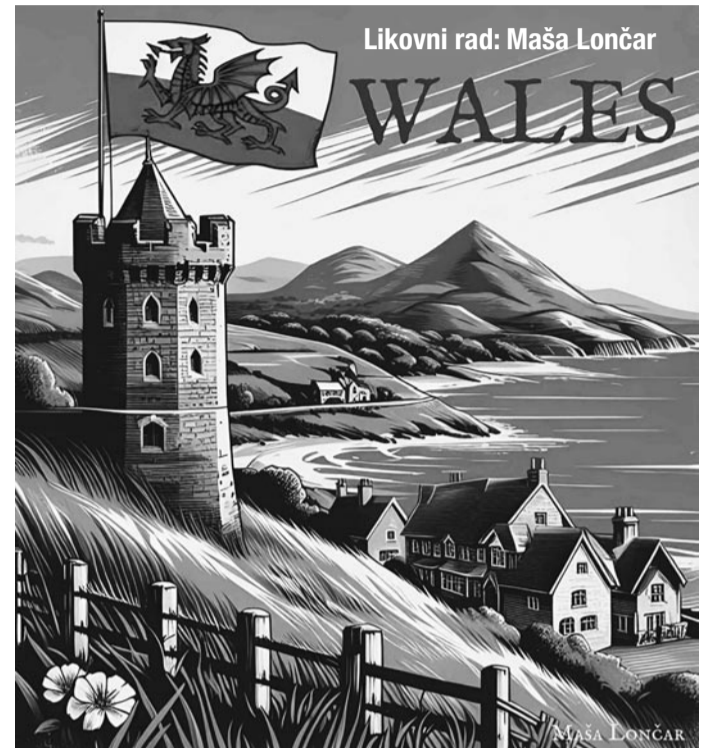
Lejla Harbić, III₃

This, I am writing with words. This, I have thought out with words. And this, I will read with words. This is a letter for all those who understand. And I hope it will be translated in another tongue, so that more may hear.

When the Tower of Babylon fell it was seen as a curse, but perhaps it is the biggest blessing humanity has ever received. Cultures are born of languages, philosophies are made of a language, science and all knowledge is written in language. Maybe we can't all understand each other's, maybe we never will, but if we all spoke the same, humanity wouldn't have come this far. The soul of a nation, of a culture, of a God, is

Likovni rad: Maša Lončar

Likovni rad: Maša Lončar

in language. Discoveries were made, machines invented, lives saved in the name of a nation, of a culture, of a language. And don't trust anyone who tells you should throw yours away. You should cherish what's yours, and seek what isn't. Language, like kindness, is a treasure that only grows the more you share

it. And even the cosmos speaks, although we don't understand it.

So please, speak. Write. Think. Don't let any languages die. They are the most prized possession of humanity.

Yours truly,
Not important

Sergej Laušević, III₃

Каг носимо више лица,
заборавимо које је оно љаво

СМИЈЕМ СЕ ТАРТИФИМА АЛИ ИХ И САЖАЉЕВАМ

Бити у стању да заборавиш своје принципе?

Човјечност, доброта, толеранција – свјетлост у кругу живота. Људскост сматрам темељом сваког односа. Често се запитам како и због чега кроз живот неко постане тартиф. Нико се не рађа као лош човјек, лицемјер или манипулатор, знам то.

Свака особа од почетка сама гради свој пут, своју причу. Будимо свјесни тога да ако желимо да направимо сљедећи корак, морамо изградити темељ за то. Човјек такву основу прави искључиво својим поступцима, особинама и степеном људскости. То нас издиже изнад свих тежњи и брига у животу.

Међутим, увијек постоје они који сматрају да им је тај пут непотребан, да могу да пролете кроз срж живота и прије свих дођу до траженог циља, до оног ком сви тежимо. А и сами знамо да ко високо лети, ниско пада...

Такве особе спремне су на све, лаж, манипулацију, издају. Без срама. Понекад ми то заиста буде смијешно. Бити у стању

да заборавиш своје принципе? Због чега? Увијек постоји други начин и то је јако важно!

Увијек ће ме занимати како се осјећају такви људи. Да ли их стварно та злоба и лукавост испуњавају? Пожеле ли некад да буду цијењени, поштовани, да им неко искаже захвалност? Да ли су некад осјетили љубав и јачину те емоције? Колико су спремни ниско да падну? То су само нека од питања која ме муче. Заправо на ово последње и знам одговор... Што виши лет себи изграде, падом ће завирити у исто толико дубоке дијелове пакла, а тада ће ми их можда и бити жао.

Нико неће градити пут за нас. Ми сами режиримо своју серију. Имамо један живот, само једну шансу. Нема репризе!

Баш због тога, буди човјек, учини добро. Вратиће ти се. Имаћеш времена за лет, само без тартифовог пада, запамти то!

Ана Сокић, II₂

Увијек само најријед

ИЗМЕЂУ СТРАХА И НАДЕ

Морамо разумјети да је све на крају у реду, а ако није у реду, онда није ни крај

Између страха и наде пружа се пут којим сви пролазимо током живота. Ова два осјећања непрестано обликују наше мисли, снове и одлуке, а равнотежа између њих је кључ за проналажење вјере у боље сутра.

Живот је често попут моста између страха и наде. С једне стране налазе се све бриге и неизвјесности које нас прате кроз свакодневицу. Са друге стране стоји нада, вјера да ћемо увијек пронаћи свјетло у тами. И на том мосту налазимо се ми у потрази за равнотежом. Ослањајући се на жељу да превазиђемо страх, проналазимо пут ка срећи и испуњењу. Често се у животу нађемо заробљени између наде и страха. Када нас судбина стави пред изазове, сукобљавају се човјекове двије стране. Човјеку је велика препрека страх од непознатог. По нашој природи презиремо неуспјех и осуду друштва и то нас спречава да доносимо

одлуке. И управо у таквим тренуцима је неопходно суочавање са оним што нас кочи. Тиме отварамо себи врата успјеха у животу. Надам обезбјеђујемо спокоје. И боримо се и идемо напријед чак и када се чини да нема излаза. Морамо разумјети да је све на крају у реду, а ако није у реду, онда није ни крај. У једном тренутку сви схватамо да је живот препун могућности, а њих не смијемо пропуштати тек тако. Суочавање са искушењима живота доприноси личном развоју чинећи нас мудријим и способнијим. Захваљујући својој храбрости будиш утисак као да је све у твојим рукама, могућност да држиш ствари под контролом.

Нада је покретач неопходне промјене у размишљању сваког човјека. Између страха и наде проналазимо сами себе и излазимо из круга сваке несигурности у животу.

Марија Шубарић, II₂

Likovni rad: Јована Котлаја

Чистоћа искрене емоције

ЛИРИКА РУСКЕ ДУШЕ

Жирију, који су чиниле директорица Гимназије Бојана Грујић и професорице руског језика Јованка Бошковић и Амра Џукљан, задатак није био нимало лак

У понедељак, 18. марта 2024. године, на Велику сцену Центра за културу унијели смо дух руског језика и културе. Ко год је прошао поред Центра, могао је чути стихове болне руске поезије или пак веселе гласове, који су у хармонији опјевавали љубавне тајне дјевојака. Дух руске поезије и романсе оживио је кроз богат поетско-музички програм «Кто ја? Что ја? Только лишь мечтатель...»

Сва та чаролија била би немогућа без професорице руског језика Наташе Цмиљанић, која је и ове године организовала такмичење у

говорењу стихова на руском језику. Овај пут – уз подршку и несебичну помоћ професорице Мирјане Мрдак.

Многбројна публика имала је задовољство да ужива у говорењу стихова девет талентованих ученика наше школе: Ане Кнежевић, Михаила Кнежевића, Бобане Лазаревић, Тијане Јеловац, Ђорђа Кушљевића, Сергеја Лаушевића, Монике Стевановић, Лазара Томића и Божице Ђурчић. Они су на достојан начин оживјели гласове руских пјесника и пробудили њихове боли, наде и жеље. Тања Лакетић је била почасна ре-

цитаторка и говорила је стихове Јесењина на нашем језику.

Жирију, који су чиниле директорица Гимназије Бојана Грујић и професорице руског језика Јованка Бошковић и Амра Џукљан, задатак није био нимало лак. Морале су да изаберу најбоље међу најбољима.

У складу са јасно одређеним критеријумима, прво мјесто припало је Сергеју Лаушевићу, ученику другог разреда, чија је менторка била професорица Наташа Цмиљанић. Сергеј је говорио стихове В. Мајковског. Друго мјесто освојио је ученик првог разреда Михаило Кнежевић, са стиховима С. Јесењина, а његова менторка је била професорица Мирјана Мрдак. Матуранткиња Тијана Јеловац заузела је треће мјесто, говорећи стихове М. Цветајеве – такође уз помоћ менторке Мирјане Мрдак.

Програм су водили матуранти Сара Вуковић и Миљан Секулић. Они су нам били прави водичи кроз ово путовање у Русију.

Извођењем старе руске романсе програм су уљепшале следеће ученице наше школе: Ана Капетановић, Ана Мићковић, Анђелина Станић, Моника Стевановић, Зорана Попадић, Јеле-

на Јапунцић, Ивона Војиновић, Теодора Дробњак, Милица Лацмановић, Сара Цвијовић, Анастасија Митровић, Милица Зиндовић и Јана Томчић. Оне су својим гласовима, у традиционалним руским хаљинама, дочарале љубавну бол и чаролију. Александра Мрдаковић, Милица Јеловац и Василија Лековић својим су илустрацијама украсиле салу и хол. Илија Лучић, Татјана Мрдак и Нађа Јелић били су техничка и графичка подршка.

У пуној сали Центра за културу, публика је здушним аплаузима награђивала све учеснике, а посебно Ану Сокић, која је уз клавир маестрално извела двије пјесме на руском језику, а била је

и пратња и подршка свим рецитаторима.

Уједно, обиљежили смо и Масљеницу, руски празник који симболизује почетак прољећа. Мирис палачинки и других деликатеса од тјеста, у чијој припреми су учествовали скоро сви гимназијалци који изучавају руски језик, употпунио је атмосферу и доживљај славља.

Велику захвалност дугујемо Секретаријату за културу, социјална и друга питања Општине Пљевља на челу са госпођом Сањом Ђондовић, који су и ове године подржали рад, знање и даровитост наших ученика и професора. Секретаријат је Сергеја, Михаила и Тијану наградио књигама чувених руских пјесника. Велику за-

хвалност за остварену сјајну сарадњу дугујемо и Центру за културу на челу са директором Славком Тошићем. Центар за културу нам је уступио Велику сцену и хол. Велико хвала и директорици Бојани Грујић за подршку коју нам је пружила током припреме и за вријеме програма. Посебну захвалност упућујемо професору хармонике мр Немањи Потпарићу, који је својим раскошним извођењем руских романси умјетнички неизмјерно обогатио овај догађај. Највећа заслуга припада нашим професорицама Наташи и Мирјани, које су програму удахнуле живот и окупиле велики број ученика да стварају и воле умјетност.

Лејла Харбић, III

Четири прве награде

СЈАЈНИ РЕЗУЛТАТИ НА МЕЂУНАРОДНОМ КОНКУРСУ „ВЕРШИНА МАСТЕРОВ“

Дан руског језика и 225 година од рођења Пушкина

Русија, та непрегледна земља поетске душе, сваког 6. јуна прославља свој дан. У срцу те величанствене прославе одзвања име Александра Сергејевича Пушкина, не само као пјесника, већ и као симбола руске духовности и културе. Као и увијек, овај посебан дан обиљежили смо креативно, у руском духу, са нашом професорицом Наташом Цмиљанић.

Осим неизоставног говорења стихова, учествовали смо и на Међународном конкурс „Вершина Мастеров“ и постигли сјајне ре-

зултате. Освојили смо чак три прва мјеста! Милица Зиндовић освојила је прво мјесто у категорији „Портрет“, за портрет А. С. Пушкина. Милица Јеловац освојила је прво мјесто у категорији „Илустрација дјела“, за илустрацију из чувеног дјела „Евгеније Онегин“, а у стиховима „Письмо Татьяны к Онегину“. Ламија Авдовић освојила је прво мјесто у категорији „Уради сам“, за „Альбом воспоминаний“ посвећен Пушкину.

Такође, Ана Сокић је освојила прво мјесто на Међународном конкурс

зичког стваралаштва, за бриљантну интерпретацију Јесејиних стихова.

Велику захвалност дугујемо професорици Наташи, која је

препознала наше таленте, усмјерила нас, мотивисала и уложила велики труд да учествујемо на овом конкурс

Ламија Авдовић, III

Kraljica Zapada

TOUR DE FRANCE – UN RÊVE TOURISTIQUE

Un pays qui est très souvent sur la liste de tous les touristes est la France, pays où il n'est pas facile de décider d'un itinéraire touristique. Cependant, l'une des meilleures options pour visiter non seulement des lieux célèbres, mais aussi des beautés naturelles qui n'étaient pas dans notre plan original est l'itinéraire du Tour de France.

À première vue, cela paraît inhabituel, mais d'un autre côté, en suivant un groupe de près de 200 cyclistes, nous assistons au troisième événement sportif le plus regardé au monde (après la Coupe du monde de football et les Jeux Olympiques). Ce

qui joue en faveur des touristes passionnés et des amateurs de sport, c'est que le parcours change chaque année, et à travers 21 étapes, à la fin, ils se retrouvent au centre de Paris, où, avec des millions de personnes qui se rassemblent ce jour-là sur les magnifiques Champs-Élysées ils peuvent témoigner du chronomètre final.

En route, des sites touristiques comme les Alpes, une partie des Pyrénées ou la Côte d'Azur laissent une bonne impression, comme le dit un sage dicton: « Le voyage est la seule chose que l'on achète qui nous rend plus riche. »

Emilija Marić, III

Љубав према Плавој џланеји

ЈЕДНО ПРВО И ДВА ДРУГА МЈЕСТА НА КОНКУРСУ „МЛАДИ ЕКОРЕПОРТЕРИ 2024“

Гимназија добила плакету за највећи број послатих радова

Невладина организација „ЕКОМ“ 17. годину заредом организовала је конкурс „Млади екорепортери“ у склопу програма Фондације за еколошку едукацију. Посебне теме 2023. године биле су климатске промјене и еко школе.

Након селекције, у конкуренцији за награде остало је 13 фото прича, 31 текст, 37 фотографија и 14 видеа. Одабраних 95 радова почетком априла вредновао је тринаесточлани жири и одабрао најбоље у 12 тематских категорија.

Свечана додјела диплома најбољим, у част Дана планете Земље, одржана је 20. априла 2024. године, у Заводу за школство.

Ученике и њихове менторе поздравили су Саша Карајовић, извршни директор НВО „ЕКОМ“, и Раба Хоџић, директорица Завода за школство. Присутнима се обратила и Тамара Брајовић, директорица Директората за

заштиту природе у Министарству туризма, екологије, одрживог развоја и развоја сјевера.

У категорији „Фотографије кампање“ Јована Котлаја освојила је прво мјесто за рад „И птице на грани су схватиле“. Према одлуци жирија, Јована је одабрана да представља Црну Гору на међународном такмичењу „Young Reporters for the Environment 2024“.

Друго мјесто освојила је Невена Тањевић у категорији „Еко фотографије“, за рад „Одлазак анђела – симбола љепоте, доброте и човјечности“.

Менторке Јовани и Невени биле су Адиса Малагић, професорица социологије, Љиљана Раневски, професорица информатике, и Бисера Булут, професорица филозофије.

У категорији „Видео клип“, рад „Мрестилиште Пљевља“ освојио је друго мјесто. Аутори овог рада су Моника Стевановић, Ана Кнежевић и Михаило Кнежевић, а њихова менторка била је Тања Драгашевић, професорица биологије.

Гимназија је добила и плакету за највећи број послатих радова (24).

Михаило Кнежевић, II₃

Љубав је несебична

ЉУБАВ

Тражите је у свему, јер љубав је битна, једино она може да промијени овај свијет

Ја сам тинејџерка пуна љубави. Цијело своје дјетињство сам била окружена људима који ми неограничено пружају љубав. Баш као острво и океан који га окружује, само што сам у овом случају ја била острво, а љубав, коју сам добијала, тај океан. Тако сам и ја временом постала особа која је пуна љубави коју несебично дијели. Научила сам колико је важно бити вољен и вољети и да то нема цијену, али за љубав, која је слеедећи, али много већи корак од заљубљивања, нисам до недавно знала. Доскоро нисам ни знала шта је та љубав, само сам издалека слушала, гледала и читала о њој. Док је нисам осјетила, нисам ни разумјела људе око себе, зашто су такви када некога воле.

Мало ко је осјетио праву љубав, а и онај ко јесте, не може је баш ријечима описати. Зато се она и не доказује ријечима већ дјелима! За мене љубав није борба, за мене је љубав пустити особу да оде од тебе, ако је то њена срећа, и да то истовремено постане твоја срећа. Неко би се запитао како, али ако заиста волиш, лако је, дође само од себе. Није љубав бајка, па да се мора завршити срећно. Постоје препреке, као и у свему у животу, није их увијек могуће превазићи, то су тренуци када треба да одустанете, да ви или особа коју волите не бисте још више патили. Вољети некога не мора искључиво значити да будете са том особом, иако и та особа можда воли вас, али има ствари које нажалост осјећање попут љубави не може да

ријешити. Вољети можете издалека ако је то боље за вас или особу коју волите, јер то је љубав. Али прије тог одустајања треба да будете сигурни да нема другог рјешења, јер мало је ствари које двоје људи, када се воле, не могу заједно ријешити. Ако сте особа која је пуна љубави, која зна да воли несебично, онда треба и да бирате особу која је вас достојна. Није само желе да вас искористе и оних који вашу љубав не цијене. Љубав није ропство и не треба то да буде. Прије свега да бисте вољели некога морате да волите себе, али и да ту особу прихватите онаквом каква она заиста јесте. Јер вољети некога значи прихватити и врлине и мане, а не жељети да се та особа, по сваку цијену, мијења. То је права љубав. Све док се у неком односу не осјећате свакодневно лијепо, све док у истом том односу не радите на себи и не напредујете, док тапкате у мјесту, треба да одустанете од тога, али наравно тек после покушаја да то ријешите. Разговор је оно што је у већини случајева потребно поред љубави да би неки однос заиста био лијеп и квалитетан. Изнијети своје мишљење није нешто од чега треба да бјежите већ да тежимо томе. Ако вас та особа заиста воли, мале су шансе да не нађете заједничко рјешење. Љубав некада значи и компромис. Треба да се прилагодите некоме и његовим циљевима, али само ако ће се и та особа

прилагодити вама. У односу треба све да буде обострано баш као и сама љубав. Никада не треба изгубити себе, јер и док сте са том особом, ви треба да будете ви, а та особа управо та особа, а заједно да чините љубав. Само тако ће вас вољети, а и ви сами себе. Колико год неко покушавао да вас промијени у односу, ипак бисте му нови „ви“ досадили, волио би само стару односно праву вас. Ако нажалост и дође до тога да изађете из тог односа, опет треба ви да сте ви. Биће вам драго што сте то успјели. Увијек мислите и на те најгоре ситуације, јер размишљајући о њима не значи да ви то желите или тежите томе, већ супротно, да радите на томе да се то не деси. Уживајте у сваком дану са својом вољеном особом, имајте заједничке жеље, циљеве, као и оне своје, али прије свега разговарајте, јер љубав су врата, а разговор кључ до среће.

Оно што сам ја научила је да љубав или постоји, или не постоји, не може она бити дјелимична и слично. Препустите се емоцијама, немојте бјежати од њих, ма какве биле, јер и оне најгоре можете превазићи тек када их прихватите. Закопавајући их у себи, само себи лоше радимо. Поред ове љубави битна је и љубав према свему што радите, према послу, природи... Тражите је у свему, јер љубав је битна, једино она може да промијени овај свијет, који је тренутно пун људи без емпатије што свакодневно ескалира дешавањима која за све нас само губитке представљају.

Моника Стевановић, II₃

Царство узвишеног духа

„ТИ СИ МОЈ ТРЕНУТАК И МОЈ СЕН“

– Дучићев траг у вјечности. – Предивни, блистав тренутак. – Наш тренутак позајмљен од Дучића. – И вјечности. – Његов и наш. – Заувјек.

– Дођу тако дани кад познатим стазама стигнемо до неслућених даљина. – И висина

Током последње седмице фебруара ученици I и III разреда били су у посјети Завичајном музеју поводом изложбе Јован Дучић „Свом милом Требињу – трагом једне визије“. Овом изложбом обиљежено је сто педесет година од рођења једног од наших најзначајнијих pjesника.

Раскошна музејска поставка одмах је привукла нашу пажњу. Имали смо прилику да истражимо живот и стваралаштво Јована Дучића кроз низ слика, фотографија, рукописа, скица и ордења...

Велико интересовање ученика пробудио је дио који се тичао Дучићеве дипломатске каријере која је трајала дуже од три деценије. Амбасадорско одијело, сабље и бројна одликовања свједоче о његовом успјеху и утицају на пољу дипломатије.

Један дио галеријског простора био је одређен за Дучића pjesника. Оно што је pjesничка душа проснивала, срце је оживјело, а рука записала. Откривали смо тајну страсног шуштања јабланова, неуништивног сјаја сунцокрета и загонетно-

сти и недостижности идеалне драге. Нови живот ријечи pjesника добили су кроз интерпретације наших ученика.

Прича о Дучићу не може да прође без приче о Дучићевом Требињу. Значајан дио колекције чине скице и цртежи споменика и грађевина које је Дучић планирао да изгради у свом граду. Један од њих је Његошев споменик.

Ова изложба показала нам је необичну Дучићеву личност која у себи сједињује поету, дипломату, задужбину, родољуба.

Кроз различите фазе Дучићевог живота, одмјереном и занимљивом причом, почевши од младалачких дана преко дипломатске каријере до његове смрти, водили су нас Милош Гачевић, Дијана Крвавац и Александра Аранитовић. Велику захвалност им дугујемо за лијеп утисак и осјећаје пријатности и задовољства које смо понијели из Музеја.

У пратњи ученика била је њихова професорица Јелена Бајић.

Божица Ђурчић – II₂ и Јелена Бајић – професорица

Lux veritatis, nuntia vetustatis

ЦАНУ – ПРЕДАВАЊЕ МР ЉИЉАНЕ БАЈЧЕТИЋ

Изазови и перспективе наставе историје у средњим школама

У организацији Одбора за образовање ЦАНУ, у сриједу, 17. априла 2024. године, одржан је округли сто на тему „Изазови и перспективе наставе историје“. Препознајући успјехе и досадашњи професионални ангажман, Академија је позвала професорицу историје мр Љиљану Бајчетић да учествује на скупу као један од уводничара.

Округли сто отворио је председник Одбора, академик Слободан Бацковић. Модератор је био др Аднан Прекић.

Академик проф. др Слободан Бацковић поздравио је учеснике и изразио негодовање садашњим статусом историје као наставног предмета у црногорским

школама. Критички се осврнуо на смањење фонда часова у основним и средњим стручним школама. Упозорио је на штетне последице таквог плана, посебно у контексту чињенице да 70 процената ученика у Црној Гори похађа управо стручне школе.

Професорица Љиљана Бајчетић захвалила је на указаној части да у Црногорској академији наука и умјетности, пред еминентним учесницима скупа, изнесе своје ставове и искуства. Говорила је на тему „Изазови и перспективе наставе историје у средњим школама“. Своје ставове изнијела је у ширем контексту, истичући да су изазови и перспективе наставе

историје, у суштини, изазови и перспективе друштва у коме се она одвија. Истакла је значај историје у формирању вриједносног система као основе за развој хуманог, грађанског, мултикултуралног друштва. Навела је изазове са којима се сусрећемо, од маргинализације друштвених наука до ревизионистичких тенденција у историографији, констатовала неопходност модернизације планова, програма и уџбеника у складу са потребама садашњости и будућности. Најбољи начин за успјешно савладавање изазова јесте јасан образовни концепт, без апологетике и демагогије, утемељен на друштвеном консензусу око вриједности, карактера и циља образовања. Професорица је позвала доносиоце одлука и креаторе образовног система да формулишу јасну политику историје која ће се заснивати на њеном су-

штинском циљу – да ослободи, а не да зароби друштво.

О могућностима за иновирање наставе говорила је Драгана Ђетковић, генерална директорка Директората за високо образовање Министарства просвјете, науке и иновација. Милош Мрваљевић, професор у Основној школи „Владимир Назор“, указао је на важну улогу наставника. Биљана

Мирановић, из Завода за уџбенике и наставна средства, информисала је присутне о најважнијим измјенама у плановима и програмима. Професор Раде Вујовић, доскорашњи председник удружења наставника историје у Црној Гори „ХИП-МОНТ“, говорио је о успјешним резултатима рада удружења који нису довољно препознати од стране надлежних институција.

Уводничари су одговорили на питања из публике и додатно коментарисали поједине аспекте образовања и наставе историје.

Представници ЦАНУ захвалили су учесницима на исцрпним дискусијама. Најавили су да ће са овог скупа урадити закључке које ће упутити надлежним, са јасним препорукама за унапређење садашњег стања.

Мр Љиљана Бајчетић

Cogito ergo sum

МИСЛИМ ДАКЛЕ ПОСТОЈИМ

Наше мисли су све оно што јесмо и оно што тек можемо постати

Ове ријечи, тако једноставне, носе у себи дубину попут бесконачног океана.

Замисли тренутак у којем се запиташ: „Ко сам ја?“ Све спољашње одједном нестаје. Остају само твоје мисли, твоје сумње и твоје трагање. У том тренутку, као у неком чудном парадоксу, откриваш да је сама чињеница да сумњаш доказ твог постојања.

Можда се често питамо шта нас то заправо чини живима. Није ли то тијело, срце које непрестано куца, ваздух који удишемо? Али, ако само физичко присуство није довољно да нас потврди, шта је онда одговор? Мисао! Та неухватљива, готово магична способност да анализирамо, постављамо питања, изазивамо сами себе. Она је та која, попут тихе ватре, пламти у нама стварајући нас изнова сваки размишљањем и сваки питањем. Она може бити тешка и тамна. Носити са собом терет питања без одговора. Али управо у тој тами крије се свјетлост. У тој збуњености крије се онај начин како наћи право мјесто под сунцем, а бити ненаметљив. Мисли моје непрестано се сударају као капице кише које падају једна преко друге. Једне с благим шапатом, а друге са снажним ударцем. Ово ми је ваљда показао да постојим...

Размишљајући постајем архитекта сопственог постојања. Свака идеја коју обликујем, сваки страх који ме обузме, свака љубав која ме покреће, дио је слагалице која ме дефинише. Ми нисмо само од меса и костију, ми смо преплет осјећања. Ту смо међу оним који знају и који вјечито траже. Наше мисли су све оно што јесмо и оно што тек можемо постати. Оне су проглас слободе! Ниједно тијело, нити један спољашњи оквир не може укалупити наш ум.

Доказ нашег постојања није у очима других, а ни у ријечима које нас описују – доказ је у тишини. У оним скривеним тренуцима када се запитам зашто. Када се загледам у небо и осјетимо да смо дио нечега већег, али истовремено тако интимно нашег. Докле год мислимо, ми смо овдје. Присутни. Не само као посматрачи живота већ као његови учесници.

Схватимо да је живот много више од пуког трагања! Живот је вјечита потрага, истраживање сопствене суштине. Мислим, дакле, стварам себе, изнова, сваког дана. Пригрлимо сваку мисао, не плашимо се њених океанских дубина! Управо у тим дубинама лежи истинска љепота.

Божица Ђурчић, II₂

Моћ дигиталној универзума

ЗНАЧАЈ ИНФОРМАТИЧКЕ ПИСМЕНОСТИ

Осим за професионални живот, информатичка писменост је важна и за свакодневне активности

У данашње, дигитално доба информатичка писменост је постала кључна вјештина за успјех у готово свим аспектима живота. Технологија прожима нашу свакодневицу те је способност коришћења рачунарских алата и интернета постала базична компетенција. Бити информатички писмен значи познавати и разумијевати основне информатичке појмове, као и способност рада са различитим софтверима. С обзиром на то да је много послова данас повезано са технологијом, информатичка писменост је неопходна за запошљавање и напредак у каријери. Послодавци траже кандидате који су способни да се прилагоде брзим промјенама у технолошком окружењу. Особе са јаким информатичким вјештинама имају предност на тржишту рада.

Осим за професионални живот, информатичка писменост је важна и за свакодневне активности, попут онлајн банкарства, е-учења и саме комуникације путем друштвених

мрежа. Учење о сигурности на интернету и заштити приватности је такође од великог значаја, имајући у виду све већи број онлајн пријетњи.

У нашој школи информатика се изучава као обавезан предмет у првом и као изборни предмет у другом, трећем и четвртном разре-

ду. У првом разреду учимо основне појмове о рачунарима и њиховом коришћењу за свакодневне потребе. Изборни предмети попут Пословне информатике, Рачунарских и веб презентација, Алгоритама и програмирања су од великог значаја, јер нуде додатно стицање знања из

области које индивидуално интересују ученике за даље школовање.

Информатичка писменост је од суштине важности у савременом друштву и улагањем у њен развој стичемо конкурентску предност која ће нам отворити многа врата.

Сара Цвијовић, III₂

Зелена економија и одржива будућност

ХАКАТОН „YOUTH4GREEN“

Прво мјесто освојио је тим „Trash2Treasure“: Огњен Вранеш, Нађа Јелић (Гимназија „Танасије Пејатовић“), Зорана Зечевић, Душица Поповић и Божица Томић (Средња стручна школа)

У организацији НВО „Eco-team“, ученици Гимназије „Танасије Пејатовић“ и Средње стручне школе присуствовали су у Чању, 31. маја 2024. године, радионицама под називом „Млади за будућност Пљеваља“. Ове радионице имају за циљ бољу сарадњу и зближавање младих из нашег града, како би заједнички утицали на процес праведне транзиције у својој заједници. Остваривањем сарадње са релевантним актерима у процесу праведне транзиције, били би укључени у планирање развоја Пљеваља и тако их учинили бољим мјестом за живот.

У Чању је одржан, 1. и 2. јуна, и дводневни хакатон „Youth4Green“, а у циљу рјешавања климатских изазова насталих традиционалним економским активностима. Тема хакатона је била зелена економија. Учествовало је десет тимова састављених од младих из Пљеваља, узраста од 14 до 17 година. Тимови су радили уз помоћ стручних ментора из различитих области од значаја за развој идеја, а стручни жири, који је био састављен од представника јавног и бизнис сектора, одлучио је следеће:

• Прво мјесто – тим „Trash2Treasure“

Тим чине: Огњен Вранеш, Нађа Јелић (Гимназија „Танасије Пејатовић“), Зорана Зечевић, Душица Поповић и Божица Томић (Средња

стручна школа). Њихов циљ је да покрену одрживи бизнис на бази производње грађевинских материјала од рециклиране пластике.

• Друго мјесто – тим „Ecoart“

Тим који чине Михаило Кнежевић, Јована Котлаја, Татјана Мрдак (Гимназија „Танасије Пејатовић“), Илсана Каљић, Наталија Пант

ић и Јана Љиљанић (Средња стручна школа) жели да се кроз покретање умјетничког атељеа ријешају проблема пластике.

• Треће мјесто и исти број бодова дијеле тим „Етно село Рудница“ и тим „Прича о два села“ Чланови „Етно села Рудница“ су: Анастасија Митровић, Тијана Табаш (Гимназија „Танасије Пејатовић“), Јована Џарић, Ади Пајевић,

Данијела Коћало и Маид Бојацић (Средња стручна школа). Они желе да на посједу својих предака посјетиоцима понуде природан и здрав амбијент, зачињен укуси традиционалне пљеваљске кухиње. Тим „Прича о два села“, који чине Ана Деспотовић, Миљана Перуничкић (Гимназија „Танасије Пејатовић“), Ана Тошић, Ана Коружа, Катарина Ђузовић и Те-

одора Ковачевић (Средња стручна школа), такође потенцијал за развој одрживог бизниса види у промоцији сеоског туризма.

Хакатон „Youth4Green“ дио је пројекта „Panda Labs Achievers: Youth for a Just Energy Transition (PLAY JET)“. Пројекат је подржан од стране Центра за развој људских ресурса из Бугарске, у оквиру програма

„Erasmus+“, који финансира Европска унија, а кофинансира Министарство јавне управе Црне Горе. Ученици су претходно, заједно са менторкама Весном Кастратовић, Тањом Драгашевић, Ерном Колић и Весном Поповић, прошли кроз 10 модула „Млади за праведну енергетску транзицију“.

Тања Драгашевић

Никад гостиа ојреза

ЗАШТИТА ДЈЕЦЕ НА ИНТЕРНЕТУ

Потребно је бити верзиран о могућим пријетњама и потребно је редовно ажурирати антивирус софтвер

Безбједност на интернету постала је табу тема нашој генерацији иако је свакако једна од најбитнијих. О безбједности на интернету многи појединци сматрају да знају много, много више од онога што заправо познају. Неке од највећих заблуда су:

- Немам ја ништа вриједно на свом рачунару, па нисам ничија мета
- Ако инсталирам антивирус програм, немам о чему да се бринем
- Моје лозинке су довољно јаке

Свака информација на рачунару је вриједна. Довољна је и слика, IP адреса, број кредитне картице или било који други податак који може да открије нешто више о вама како бисте постали жртва сајбер криминалаца.

Антивирус програм свакако помаже у заштити самог рачунара и ваших података, али сам по себи није довољан. Потребно је бити верзиран о могућим пријетњама и

потребно је редовно ажурирати антивирус софтвер.

И најјаче лозинке саме по себи нису довољне. Постоји на стотине програма (алгоритима) који могу да их пробију, односно дешифрирају. Како бисте били што сигурнији, потребна је двофакторска аутентификација вас и ваших лозинки.

Михаило Кнежевић, IIз

Знање ојлемењује

ПЉЕВАЉСКА ГИМНАЗИЈА

Пењем се уз степенице и корачам кроз дуге ходнике Гимназије, огрнута најчитанијом ријечју познатог професора књижевности Вука Безаревића.

Све ми је познато и ништа ново. Мој отац и мајка газили су ходницима знања чувене Гимназије. Ко сам ја да запиткујем и роварим по истини, по постигнућима и успјеху ранијих генерација? Закључала сам у плановима своје будућности одлучност да обогатим свој ум и дух. То ја хоћу, то ја могу и то ја желим. Дивим се професорима од науке, струке и жеље, што су са прага пљеваљске Гимназије послали у свијет љекаре, учитеље, инжењере, ствараоце и честите људе. На сваком прозору остали су отисци стварања, успјеха и пријатељства. Храм је то знања и побједе, сунце које не престаје да грије, али и обавеза новим генерацијама да уче.

Изазим из знаменитог здања као мала сјенка, у нади да ћу и ја достићи висине познатих Пљевљака и пренијети аманет новим генерацијама да чу-

Фото: Ивана Клачар

вају нашу ризницу знања и креативности.
Лена Додеровић, IIз

Вишешки сребро

ФУДБАЛЕРИ И ОДБОЈКАШИ НА РЕГИОНАЛНИМ ТАКМИЧЕЊИМА

Освајањем првог мјеста на општинском школском такмичењу, екипа Гимназије у малом фудбалу остварила је право учешћа на регионалном такмичењу, које је одржано у Бијелом Пољу, 4. децембра 2023. године. Од наше екипе у полуфиналу је била боља екипа града домаћина. Коначан резултат је био 5 : 1.

Такође, мушка екипа Гим-

назије у одбојци, освајањем првог мјеста на општинском школском такмичењу, остварила је пласман на регионално такмичење, које је одржано 7. децембра 2023. године, исто у Бијелом Пољу. У финалу је од нас била боља домаћа екипа, која је славила резултатом 2 : 0.

Данко Деспотовић и Горан Марјановић

Маија ипре

ШКОЛСКИ ТУРНИР У БАСКЕТУ

У сриједу и четвртак, 21. и 22. фебруара 2024. године, одржан је школски турнир у баскету. На турниру је учествовало 11 екипа. Играло се по групама на нивоу одјељења, по 3x3 правилима. У другој фази такмичења играли су побједници група. Остварен је следећи пласман:

- Прво мјесто: II₂ (Јанко Петровић, Марко Пурић, Данко Бошковић)
- Друго мјесто: IV₁ (Павле Пуповић, Лазар Мојовић, Лука Рубежић, Вељко Мирковић)
- Треће мјесто: II₃ (Андрија Старчевић, Војин Крвавац, Немања Јошовић)

Турнир су организовали и утакмице судили професори физичког васпитања Данко Деспотовић и Горан Марјановић.

Данко Деспотовић и Горан Марјановић

Фер ипра

ГИМНАЗИЈАЛЦИ НА ОПШТИНСКИМ ШКОЛСКИМ СПОРТСКИМ ТАКМИЧЕЊИМА

На општинским школским спортским такмичењима, која су одржана 17. и 18. новембра 2023. године, у Спортском центру „Ада“, велики број наших ученика такмичио се у фудбалу, кошарци, рукомету и одбојци. Постигнути су следећи резултати:

- Фудбал (м): Средња стручна школа – Гимназија 2 : 2 (пенали 2 : 3)
- Одбојка (ж): Средња стручна шко-

ла – Гимназија 2 : 0

- Одбојка (м): Средња стручна школа – Гимназија 0 : 2
- Кошарка (м): Средња стручна школа – Гимназија 59 : 42
- Кошарка (ж): Средња стручна школа – Гимназија 20 : 0
- Рукомет (м): Средња стручна школа – Гимназија 18 : 15

- Рукомет (ж): Средња стручна школа – Гимназија 11 : 6
- Захваљујући постигнутим резултатима гимназијалке и гимназијалци стекли су право да се такмиче на регионалном првенству у малом фудбалу и одбојци. Ментори нашим спортским екипама били су професори Данко Деспотовић и Горан Марјановић.

Данко Деспотовић и Горан Марјановић

Citius, altius, fortius

РЕГИОНАЛНО ТАКМИЧЕЊЕ У АТЛЕТИЦИ: ОДЛИЧНИ РЕЗУЛТАТИ НАШИХ УЧЕНИКА

На Градском стадиону у Пљевљима, у понедељак, 13. маја 2024. године, одржано је регионално такмичење у атлетици. Екипа наше школе остварила је следеће резултате:

- Трка на 100 метара – Татјана Мрдак – прво мјесто и пласман на државно првенство; Ђорђе Кушљевић – друго мјесто

- Штафета – Татјана Мрдак, Андреа Џаковић, Ајра Герина и Ивана Миликић – друго мјесто
 - Бацање кугле – Алекса Бошковић – друго мјесто; Ајра Герина – треће мјесто
- Екипу су водили професори Данко Деспотовић и Горан Марјановић.

Данко Деспотовић и Горан Марјановић

Срце спортисте

ШКОЛСКИ ТУРНИР У МАЛОМ ФУДБАЛУ

Овогодишњи турнир имао је хуманитарни карактер

На теренима Центра за спорт и рекреацију, у понедељак, 13. маја 2024. године, одржан је школски турнир у малом фудбалу. На турниру је учествовало седам екипа и играло се по куп систему. Остварен је следећи пласман:

- Прво мјесто – IV₃
- Друго мјесто – IV₁
- Треће мјесто – I, 2, 3

Утакмице су судили професори Горан Марјановић и Данко Деспотовић.

На иницијативу матураната, у току турнира организована је хуманитарна акција прикупљања средстава која су прослијеђена Центру за социјални рад за општине Пљевља и Жабљак, односно породици којој су та средства најпотребнија. Велику захвалност дугује-

мо директору Центра за спорт и рекреацију Борјану Џогазу који нам је бесплатно уступио терен за одржавање турнира.

Данко Деспотовић и Горан Марјановић

Госпогска екипа

ШКОЛСКИ ТУРНИР У ОДБОЈЦИ

Школски турнир у одбојци трајао је од 17. до 26. априла 2024. године. Учествовало је 11 екипа састављених од момака и дјевојака. Играло се по групама на нивоу одјељења. У другој фази такмичења побједници група играли су полуфиналне, а затим и финалне утакмице. Оства-

рен је следећи пласман:

- Прво мјесто – IV₂
- Друго мјесто – I₁
- Треће мјесто – II₁

Утакмице су судили професори физичког васпитања Данко Деспотовић и Горан Марјановић, који су и организовали турнир.

Данко Деспотовић и Горан Марјановић

Злајна Тајјана

БРОНЗА ТАТЈАНИ МРДАК НА ДРЖАВНОМ ШКОЛСКОМ ПРВЕНСТВУ У АТЛЕТИЦИ

На овогодишњем државном школском првенству у атлетици, одржаном у Бару, 28. маја 2024. године, наша Татјана Мрдак освојила је треће мјесто у трци на 100 метара. Татјанин ментор је професор Данко Деспотовић.

Данко Деспотовић и Горан Марјановић

Алекса, Лазар, Саво

ШКОЛСКИ ТУРНИР У СТОНОМ ТЕНИСУ

У сриједу, 14. фебруара 2024. године, одржан је школски турнир у стоном тенису. На турниру су учествовала 34 ученика. Играло се по куп систему до коначног побједника. Остварен је следећи пласман:

- Прво мјесто: Алекса Петровић – IV₄
- Друго мјесто: Лазар Јеловац – III₁
- Треће мјесто: Саво Рондовић – IV₃

Турнир је организовао Актив физичког васпитања.

Данко Деспотовић и Горан Марјановић

Издавач
Гимназија „Танасије Пејатовић“
Пљевља
За издавача
Бојана Грујић, директорица
Уреднице
Адела Дркић и Ивана Кларач
Редакција
Мср Јелена Бајић, Маријана Ђаласан, Сања Голубовић, Милорад Јокнић, Маида Делић, Љиљана Раневски, мр Љиљана Бајчетић, Данко Деспотовић, мср Горан Марјановић, мср Мирка Попадић, Наташа Цмиљанић, Тања Драгашевић, Адиса Малагић, Јована Котлаја, Новак Кљајевић, Моника Стевановић, Божица Ђурчић, Михаило Кнежевић, Ана Сокић, Лејла Харбић, Софија Голубовић, Маша Лончар, Сара Цвијовић, Ламија Авдовић, Миљана Дромљак, Ана Кнежевић, Лена Додеровић, Сергеј Лаушевић, Емилија Марић, Марија Шубарић и Асја Драгашевић

Фото
Ивана Кларач

Сајт
www.gimnazijapv.com
Имејл
skola@gim-pv.edu.me
gimnazijapv@t-com.me
Адреса
Тршова 27
Телефон
052 301 308
Припрема за штампу
Раде Кнежевић
Тираж
350 примјерака
Штампа
Графокартон - Пријепоље
ISSN 2957-3211